

No. 130

BUDUJMY
OJCZYZNĘ
zgodą pracą!

KALENDARZYK

14 N Bonifacego M
15 P Zofji Wd. M.
16 Jana Nepomucena
17 S Paschalisa. W
18 C Feliksa kapuc. M.
19 P Piotra Celestyna
20 S Serwacego Sen. W

Cena prenumeraty:

w Łodzi

Kwartalnie Mk 1260
Miesięcznie „ 420.
za rozneszenie
30 mk. miesięcznie
z przes. poczt.
Kwartalnie mk. 1500
Miesięcznie „ 500
poza Łodzią egz. 22

w Ameryce

dolara miesięcznie

Konto Pocztow. Kasy
Oszczędności 69.594.
Należność pocztowa
opłacona ryczałtem.

REDAKCJA

w ŁODZI

Al, Kościuszki 41
TELEFON 28,

ROZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Niedziela, dnia 14 maja 1922 roku

Ogłoszenia przyjmuje administracja do godz. 6-ej; po 6-ej dolicza się 50%
Za terminowe wychodzenie ogłoszeń i ofiar administracja nie odpowiada.

Epizod z „pokojoyej“ konferencji

WIADOMOŚCI POLITYCZNE

Ustąpienie ministra Raczyńskiego.

(wp) „Gazeta Warszawska“ donosi, że Minister rolnictwa i dóbr państwowych p. Raczyński ustępuje ze stanowiska. Rezygnacja p. Raczyńskiego nie jest spowodowana względami natury zasadniczej, czego dowodem jest fakt, iż obejmuje podsekretariat stanu w tymże ministerjum

Mianowanie nowego ministra rolnictwa ma nastąpić w najbliższym czasie. (10)

Udekorowany Witos.

(wp) Onegdaj w gmachu sejmowym poseł rumuński Florescu wręczył p. Witosowi, przy odpowiednim przemówieniu wielki krzyż ze wstęgą orderu „Gwiazdy rumuńskiej“.

Dn. 11 b. m. o g. pół do 4 po południu p. prezydent ministrów Ponikowski wręczył Władysławowi Mickiewiczowi oznaki Kawalera Krzyża Komandorskiego „Polonia Restituta“ z gwiazdą (10)

Danina wyrównawcza

(wp) W komisji skarbowo—budżetowej pos. Adam referował projekt ustawy o daninie wyrównawczej. Komisja uchwaliła zażądać od przedstawiciela rządu, aby w ciągu dwóch tygodni przedstawił podkomisji skarbowo—budżetowej propozycje rządu co do zmiany projektu ustawy w tym duchu, aby wymienione były do dokładnie przedmioty, które mają podlegać daninie wyrównawczej. Przedstawiciel rządu wyraził swą zgodę i przyrzekł, że za dwa tygodnie projekt uzupełniony zostanie przedłożony. 9

Polski Bank Przemysłowy Oddział w Łodzi Bank Dewizowy

Piotrkowska 29, I p.

Telefon 13—28

Godziny kasowe: od 9 do 2, w soboty od 9—1

Zakład wszelkie operacje bankowe i wynajmuje pancerne schowki depozytowe pod najkorzystniejszymi warunkami.

Centrala we Lwowie.

Kapitał akcyjny Mp. 507.920.000.—

(Podwyż. kapitału akcyjnego do Mp. 1.115.840.000.— w toku)

Fundusze rezerwowe Mp. 220.000.000.—

ODDZIAŁY: Będzin, Borysław, Dąbrowa Górnicza, Drohobycz, Gdańsk, Jasto, Kraków, Krosno, Rzeszów, Nowy Sącz, Sanok, Sosnowiec, Stryj, Warszawa.

Adres telegraficzny Centrali oraz wszystkich Oddziałów: „Industria“

Institucje ściśle związane z Polskim Bankiem Przemysłowym:

„Bank Przemysłowy Warszawski w Warszawie“ z Oddziałami:
Baranowice, Białystok, Grodno, Płock, Równo, Słonim, Wilno, Wołkowysk.
„Śląski Bank Przemysłowy w Bielsku,“ z Oddziałem w Cieszynie;

KOMANDYTY:

Z działu Bankowego: Dom Handlowy H. Ripper i S-ka, Kraków;
Dom Handlowy Robert Goldschmid & Comp. Wiedeń.
Z działu towarowego: Lesiecki i Rosiński, S-ka Komandytowa w Krakowie

KONCERN:

Polskiego Banku Przemysłowego obejmuje 57 Spółek akcyjnych o kapitale akcyjnym łącznie Mkp. 3.500.000.000.—, zaś fundusze rezerwowe 3.000.000.000
POLSKI BANK PRZEMYSŁOWY posiada korespondentów we wszystkich ważniejszych miastach świata. (2108K)

Powrót p. Strasburgera.

(wp) Podsekretarz stanu w ministerjum przemysłu i handlu, p. Strasburger, w tych dniach powróci do Warszawy. Zatrzymują go jeszcze tylko w Geni pertraktacje z przedstawicielami rządu włoskiego w sprawie zawarcia umowy handlowej polsko-włoskiej, które niebawem będą ukończone. (5)

Stosunki włosko-polskie

(wp) Podpisano traktat handlowy między Polską i Włochami. Ze strony polskiej podpisał min. Skirmunt i wicemin. Strasburger 9

Wysiedlenie Biskupa Sergjusza

(wp) Dowiadujemy się, że biskup prawo sławny Sergjusz, były biskup sufragana Bielski djecezji chełmskiej w związku z krokami przedsięwziętymi w celu likwidacji działalności monarchistów rosyjskich w Polsce, jako niebędący obywatelem Państwa polskiego zmuszony jest opuścić granice państwa. Biskup wybrał sobie Pragę za stałe miejsce zamieszkania i uzyskawszy zgodę rządu czeskiego wyjeżdża już za kilka dni.

P. Maxa u Premiera

(wp) Wczoraj wieczorem poseł czeski Maxa odwiedził premiera Ponikowskiego i

rozmawiał z nim o sprawie mniejszości narodowych i Jaworzyny.

Przesilenie w Finlandji

(wp) Komisja dla spraw zagranicznych parlamentu fińskiego przyjęła 7 głosami przeciwko 4 głosom partji centralnych votum nieufności dla ministra spraw zagranicznych Holstiego. Większość Komisji jednak stanęła na stanowisku, że Holsti nie miał pełnomocnictwa do podpisywania umowy w Warszawie. Wobec tego stanowiska Komisji cały rząd fiński podał się do dymisji, solidaryzując się z Holstim

Miljonówka.

W dniu dzisiejszym ciągnięciu Miljonówki wylosowany został 2 598.633. Numer ten został sprzedany w Warszawie w oddziale Pożyczki Premjowej, Nowy—Świat 70 9

ETAMINY

BATYSTY, FROTTE
i FIRANKI
poleca sklep bławatny
A. TETZLAFF i S-ka
Piotrkowska 160 tel. 541.

GENUEŃSKIE DOJLIDY.

W przełomowej chwili, kiedy ulica dorwała się do władzy, przyzwyczajaliśmy się do wszelkiego rodzaju tricków — które szumnie się tytułuje, wzorem bolszewików, epizodami walki ze zgniłą burżuazją o szczęście i dobrobyt ludu.

To też nie dziwnym się ani łamańcom logicznym p. Kiernika ani sejmowemu „magister elegantiarum“ Bryłowi, ani Kotasowi, który chociażby ze względu na nazwisko nie powinien afiszować się jako suweren i w dodatku między ludowami posłami, którzy nie zawsze wiedzą co pisze się przez o z kreską a co przez u, ani innemu unysłowemu Mizerze, ale ostatnio zaszedł tak uderzający incydent w Genui, wykazał taką perfidję i taką gangrenę moralną toczącą najwyższe sfery społeczne nie tylko Polski ale całej Europy, że przejść nad nim do porządku dziennego, nie zwrócić uwagi całego społeczeństwa, w żadnej mierze nie można, a dziennikarzowi nawet nie wolno.

Już ten zasadniczy wstęp pozwala się domyślać że chodzi tu o Lloyda Georga i o jego „zasady“ o ile naturalnie zasługują na tą nazwę.

Zjechały się do Genui przedstawicielstwa 34 narodów, reprezentowane na tej konferencji, przez co najtejsze głowy, co najlepszych dyplomatów, którzy włożywszy „palec w buzię“ z zachwytem słuchali bajek Lloyda o żelaznym wilku, o szczęściu narodów, o rozbrojeniu, o oszczędzaniu Niemców, braterskiej dłoni dla bolszewickiej Rosji...

I było by się to przedstawienie dla dzieci udało znakomicie, gdyby nie w porę wylazły naftowe kombinacje Wielkiego Samarytana z nad Tamizy, gdyby nie w porę i nie we właściwym miejscu wychodzące szydło z worka zmusiło do porwania się z miejsca wszystkie ciała... dyplomatyczne...

Nasz kraj mało sobie zdaje sprawy ze znaczenia nafty i jej pochodnych. Nasz kraj nie uświadamia sobie należycie iż posiadanie źródeł naftowych w przyszłej wojnie będzie decydującym czynnikiem przy zwycięstwie — dlatego też niemal całe nasze zagłębie naftowe znajduje się dzisiaj w rękach obcych.

Dzisiaj rozwój techniki oparty jest na rozwoju produkcji naftowej.

Zdajmy sobie sprawę wiele w świecie pracuje motorów spalinowych, poruszanych prawie w całości naftą, benzyną, ropą likroiną i innymi produktami; zdajmy sobie sprawę jasno że nowoczesna armja, która nie będzie miała czem poruszać tysięcy swych aeroplanów, setek tysięcy samochodów, setek łodzi podwodnych musi być pobita.

Dzisiaj nawet przy budowie większych jednostek bojowych morskich zauważyć się daje tendencja zastąpienia ciężkich maszyn parowych z kotłami i setkami wagonów węgla przez lekkie silniki spalinowe, o niewielkim rezerwoarze z naftą.

Skutkiem tego zapotrzebowanie produktów nafty, której wogóle na świecie jest ilość ograniczona, rośnie z dnia na dzień. Głównymi dostawcami są tu „Standart Oil Compagny“ czyli Ameryka i „Royal Sheel Compagny“ — głównym prokurentem której, jest iak wiadomo, premier angielski.

Jednym słowem, dzisiejsza „Weltpolitik“ płynie na falach nafty, i zupełnie nie miałobyśmy za złe osławionemu Lloydowi Georgowi, gdy by występował jako pełnomocnik p-paa firmy „Sheel Royal Compagny“.

KOMUNIKAT

Zarząd Łódzkiego Oddziału Związku Banków w Polsce.

Wobec zamieszczenia w nr. 129 „Głosu Polskiego“ z dnia 13 maja r. b. komunikatu Związku Zawodowego Pracowników Bankowych w Łodzi o mającem nastąpić w poniedziałek, dn. 15 b. m. bezrobociu pracowników bankowych w Łodzi, ograniczamy się do przytoczenia treści listu, skierowanego przez nas dn. 12 b. m. do Związku Zawodowego Pracowników Bankowych w Łodzi:

Nawiązując do listu naszego z dn. 5 b. m., donosimy W. Panom, że na posiedzeniu dzisiejszem ponownie stwierdziliśmy, iż regulowanie płac pracowników przekracza zakres naszej kompetencji, ponieważ jesteśmy tylko o d d z i a ł e m, który pod tym względem podlega dyrektywom swej Centrali w Warszawie.

Identyczne stanowisko zajmuje — zgodnie z otrzymanem przez nas wyjaśnieniem i Związek Banków w Warszawie, którego wiadome dwa listy do W.Panów pisane były wówczas, gdy Łódzki Oddział Związku Banków w Polsce jeszcze nie istniał i było domniemanie, że chodzi im o banki, nie należące do Związku Banków.

W myśl powyższego, miejscowe instytucje finansowe na zasadzie wskazówek Związku Banków w Warszawie, liczyły się ze wzrastającą drożyzną i automatycznie stosowały takie podwyżki, jakie odpowiadały danym statystycznym. W ostatnich czasach udzielono za marzec 10% (i więcej) oraz za kwiecień 15; prócz tego nastąpi jeszcze podwyżka za kwiecień w wysokości 12 proc. nie przesądzająca zresztą wyniku określenia wysokości płac podstawowych, jakie opracowywane są przez Związek Banków w Warszawie na zasadzie przeprowadzanej obecnie ankiety.

Podkreślamy jeszcze, że podwyżki obowiązywały stale wstecz, nie może zatem być mowy o przewlekaniu sprawy z naszej strony, gdyż w rezultacie nawet pewna zwłoka zawsze stwierdzała naszą dobrą wolę do przystosowywania wynagrodzenia pracowników bankowych do postępów drożyzny.

Jeżeli więc tym razem niecierpliwość W. Panów z powodu zwłoki (wynikającej nie z lekceważenia przez nas sprawy, lecz wskutek trudności technicznych, połączonych z ankietą) doprowadzi do zatargu, to cała odpowiedzialność moralna za skutki bezrobocia, za szkody nie tylko dla przemysłu łódzkiego, lecz i dla kraju — w obecnych dla Państwa tak trudnych czasach — musiałyby spaść wyłącznie na W. Panów.

Dla ilustracji tendencji, uwydatnionych w powyżej wzmiankowanym „komunikacie“, zaznaczamy, iż — wbrew twierdzeniu o trwaniu pertraktacji od trzech miesięcy — Oddział nasz ukonstytuował się dopiero w dniu 30 marca r. b.

2142d

Było by to bardzo na miejscu i więcej by licowało z powołaniem i jego zdolnościami, niż granie roli obrońcy uciśnionych bolszewików, pokrzywdzonych Niemców nieszczęśliwych litwinów, aniołkowatych rusinów, granie roli Mesjasza narodów kiedy się jest tylko międzynarodowym mistrzem w „falszowej grze“

Cała oryginalność i perfidja natury tego człowieka streszcza się w dziwnie namietnym pożądanu nafty, oraz zarzucaniu różnych zbrodni swoim przeciwnikom, odjaw nieznanym dotąd w szeregu seksualnych przykładów przytoczonych przez Weiningera oraz przez Forela.

Wszystkie tego rodzaju zarzuty mogły by jeszcze liczyć na pewną uwagę i pobłażliwość licznie zgromadzonych naiwnych w Genui, gdyby nie podejrzane machinacje z Rosją angielskiego premiera.

I o ile z podobnego rodzaju gęszcztami

jest do twarzy pp. Kiernikom Witosom et tutti quanti, o tyle takie genueńskie Dojlidy naftowe u inicjatora wszechświatowego zjazdu zasługują na szczególne podkreślenie, a jego osobę stawiają w dziwnie kiernikowatym świetle.

Od tej chwili, od tego momentu uczestnicy naftowej konferencji zamiast obrad nad pokojem muszą bardzo uważać na palce swoich sąsiadów, a w szczególności na palce przeznaczonego inicjatora tego zebrania.

Sądzymy iż wynajdywanie kompromisów i przyklepanie plasterków przez polską delegację na wrzody genueńskie napeczniałe ropą nafcianą jest tylko wodą na młyn angielski a prowadzenie obrad w atmosferze obłudy gdzie każdy więcej uważa na swoje kalosze, palto i zegarek niż na miodypłynne słowa Wielkiego Nafciarza, jest tylko nędznym melodramatem, obliczonym na głupotę i wprowadzenie w błąd opinii publicznej. A. S.

Propaganda sowiecka na Kresach,

(o) Niepowodzenia, jakich w ostatnich czasach doznają komuniści na całym szeregu pól swojej destrukcyjnej pracy w Polsce, zmuszają ich do skierowania swoich zapędów i wysiłków w kierunku, który programowo — zdawałoby się — niewiele ma wspólnego z klasycznym komunizmem. Teraz bowiem bolszewicy objawiają coraz większe zainteresowanie dla zagadnień narodowościowych.

Jako istne „curiosum“ wspomnieć tu można między innymi o fakcie ukazania się przed niedawnym czasem w naszym mieście odezwy komunistycznej, która udawadniała zdziwionym czytelnikom, że niepodległości Polski grozi poważne niebezpieczeństwo ze strony burżuazji polskiej i że jedyna partja, która Polskę może uratować jest... Polska Partja komunistyczna.

Oczywiście, tego rodzaju robota nie mogła wydać rezultatów, a zatem puszczono się na przedsięwzięcie poważniejsze. Zwrócono mianowicie uwagę na ludność kresową, wśród której rozbudzenie szowinizmu narodowościowego mogłoby utworzyć podstawę do destrukcji.

To też komuniści okazują duże zainteresowanie sprawami naszych kresów wschodnich i podsycają tam wszelkie przejawy działalności przeciwnictwowej. Marzeniem ich jest wytworzenie bandyckich bojówek na kresach wschodnich i nadanie im pozorów dawnych rewolucyjnych organizacji bojowych. Ciekawą rzeczą jest, że na ten cel znalazły się pieniądze, pomimo tego, że w ostatnich czasach kasa bolszewicka trochę schudła.

Kiedy więc spojrzysz uważnie na wszystko to, co się teraz dzieje na kresach wschodnich, na każdym kroku widzi się duże wkłady i wysiłki rozmaitych zakulisowych potęg bezimiennych. Wszakże nie samym tylko bolszewikom zależy na obalamuceniu spokojnej ludności białoruskiej! Lud ten — jeden i drugi — znękany wojną, dziś w szerokich swoich masach jest przychylnie usposobiony dla Polski, która przyniosła mu tak długo oczekiwany spokój. To też chętnie spełnia on powinności państwowe i dąży do pracy i rozwoju swego dobrobytu.

Tymczasem nasi najrozmaitsi sąsiedzi patrzą na to nader niechętnym okiem. Stwierdzić tedy trzeba, że powyższe okoliczności były, być może, jedną z głównych przyczyn tajemniczych porozumiewań się bolszewików z wysłannikami

niemieckimi w uroczym zakątku ziemi włoskiej — Rapallo.

Oto — skąd płyną pieniądze, za które robi się w tej chwili zdradziecko-podstępna akcja, mająca na celu wywołanie waśni bratobójczej, oto — dlatego nawet warszawska komunistyczna odezwa majowa zajęła się nagle sprawami kresów wschodnich i tak gorzko wyrzeka na „najeźdźcze rządy polskich starostów“ na kresach wschodnich.

Niepodobna na tem miejscu ogarnąć całości kształtu tego zagadnienia. Nieodzowną jest jednak rzeczą, ażeby społeczeństwo zrozumiało nareszcie, wśród jak trudnych zagadnień żyje jak spokój oraz rozwój naszych kresów wschodnich jest stałą Kartaginą dla stowarzyszonych Niemiec i bolszewików. (2)

Hakata nie daje za wygraną

KAŁOWICE, 13. (PAT) Dziś pisma polskie na G. Śląsku ogłosiły następujący komunikat: Informują nas z miarodajnej strony, że jakieś tajemnicze osobistości tworzą na G. Śląsku nową tajną organizację polityczno—wojskową, pragnąc pozyskać dla niej przede wszystkim b. powstańców. Poszlaki wskazują na to, że jest to dalsza robota, zmierzająca do utworzenia niezależnego państwa górnośląskiego. Po zdemaskowaniu „Obrony G. Śląska“ członkowie jej przybrali obecnie nazwę „Straży G. Śląska“.

W dalszym ciągu komunikatu wymienia się osoby, wysłane na teren G. Śląska w charakterze agentów nowej organizacji, a w szczególności b. powstańców przed tą organizacją, wykazując, że jest ona inspirowana i tworzona przez tych Niemców, [i prawdopodobnie Anglików P. R.] którzy próbowali wszelkich środków, aby wywołać niepokoje i nowe trudności, mające na celu odwiecznienie przejęcia polskiej części G. Śląska przez władze polskie.

Anglja działa już otwarcie przeciw Polsce.

Dowodem tego, że niektóre koła angielskie nie uważają sprawy górnośląskiej za załatwioną, mimo układu genewskiego jest fakt, że tutejsi emisariusze polityczni angielscy dalej popierają ideę niezależnego państwa górnośląskiego. Zdemaskowanie tajnej organizacji obrony G. Śląska pod kierunkiem Jelenia i Kustosa spowodowało tylko chwilowy zastój w działalności tej organizacji, gdyż od pewnego czasu rozpoczęła ona znowu pracę.

Z kół miarodajnych dowiadujemy się „Rzeczpospolita“ o tem, iż przed kilku dniami odbyła się w Opolu konferencja przedstawicieli tej organizacji z kilkoma Anglikami. Obecni byli dwaj dziennikarze angielscy i dwaj przedstawiciele kół finansowych angielskich, zaangażowanych w przemyśle górnośląskim.

Propagatorami angielskimi tej idei na G. Śląsku są również mjr. Ceatinge, komendant policji górnośląskiej i kpt. Clayton, prokurator przy nadzwyczajnym sądzie koalicyjnym w Opolu. Ten ostatni zna doskonale język niemiecki i podobno brał udział w układaniu memorjału Jelenia i tow. do Rady Ambasadorów i Rady Najwyższej, jakoteż do Konferencji Genueskiej. Memorjał ten domaga się rewizji decyzji górnośląskiej, motywując to żądaniem tem, iż ludność pragnie niezależności G. Śląska, skoro cały kraj nie może być zatrzymany przy jednym lub drugim państwie.

Celem istotnym tej roboty angielskiej jest według miarodajnych informacji rywalizacja w przemyśle górnośląskim kapitału angielskiego z francuskim.

Naftowa konferencja

WNICSEK L. GEORGE'A W SPRAWIE ROSJI.

GENUA 13 (Pat) Wczoraj odbył się u Lloyd George'a narady, w których uczestniczyli ministrowie Skirmunt, Bratianu, Ninczic, Motta Carnebek oraz delegat Szwecji Lloyd George przedstawił zebrany projekt odpowiedzi na ostatnią notę rosyjską. We wnioskach swych zmierza do ustanowienia międzynarodowej komisji dla dalszego badania długów rosyjskich kredytów dla Rosji oraz własności prywatnych cudzoziemców w Rosji.

Miejsce, w którym miałyby obradować komisja nie zostało jeszcze ustalone. Przewidywany jest jednak Sztokholm i Kopenhaga. 9

ROZCZAROWANY.

GENUA, 13, (PAT) Socjalistyczna prasa włoska stwierdza, że Lloyd George jest rozczarowany co do Rosji; ze względu na jej stanowisko na konferencji genueskiej. Lloyd George był rzeczniczką interesów rosyjskich lecz ze strony Rosji spotkał się z nieustępliwością i pewną nieufnością. Premier spodziewał się również ze strony małej ententy silnego poparcia w sprawie paktu gwarancyj-

nego i tu go spotkał zawód.

Nieemożność przedłożenia konferencji do 31 maja spraw związanych z wypłatą raty odszkodowań niemieckich, również obudziła niezadowolenie Lloyd George'a.

Komunistyczny „Laboro“ twierdzi, że obecny program Lloyd George'a streszcza się w następujących trzech punktach: 1) Oddanie pod dyskusję sprawy paktu gwarancyjnego; 2) oddanie pod rewizję z punktu widzenia angielskiego stanowiska Małej Ententy; 3) Zorganizowanie komisji mieszanej w myśl propozycji sowieckiej.

LONDYN 13 PAT. W mowie wygłoszonej ostatnio przez lorda Roberta Cecila—oświadcza tenże, że dyplomacja Lloyd George'a i objęcie steru władzy przez lorda Graya byłoby wielką ulgą dla świata cywilizowanego. (5)

RZYM 13 (PAT) Picardo zdał sprawozdanie papieżowi i sekretarzowi stanu kard. Gaspariemu ze swej misji w Genewie. W kołach watykańskich panuje przypuszczenie, że sowieci przyjmą żądania stolicy apostołskiej. (5)

FRANCJA NIE ZACHWYCA SIĘ PROPOZYCJAMI LLOYD GEORGE'A.

GENUA, 13 (PAT) Na posiedzeniu pod komisji do spraw rosyjskich Lloyd George zaproponował utworzenie komitetu rzeczoznawców, który zająłby się sprawami długów własności prywatnych i kredytów.

Barthou zaproponował odwołanie się do rządów państw zapraszających i wciągnięcie ich do rokowań. Zdaniem mówcy przewidywany układ mógłby być w ręku Rosji narzędziem wywierania presji na kontrahentów. Co się tyczy innych propozycji, to znana jest wartość sowieckich zobowiązań w takich sprawach, wobec tego delegacja francuska nie może przyjąć propozycji Lloyd George'a, ani też zgodzić się na utworzenie komisji, rzeczoznawców z udziałem przedstawicieli sowieckich.

ROZSTRZYGAJACY DZIEŃ?

GENUA, 13, (PAT) Oficjalne posiedzenie podkomitetu politycznego rozpoczęło się o godz. 11—ej. We wszystkich kołach konferencji znać jeszcze napięcie. Jedna z delegacji wyraża się, że w dniu dzisiejszym rozstrzygną się losy konferencji. Dziś w nocy Barthou otrzymał z Paryża nowe instrukcje.

GENUA, 13. (PAT) We wtorek odbędzie się plenarne posiedzenie konferencji.

Ostatnie chwile krwawej bandy

Banda Czorta składała się ze ściśle zorganizowanych 15 członków, chłopów z okolicy puszczy białowieskiej. Została ona zorganizowana w połowie lutego b. r. przez niejakiego Szymaniuka, używającego pseudonimu Skomorow.

Szymaniuk, były praporszczyk armii rosyjskiej, z zawodu aktor, był właściwym wodzą bandy.

On to był autorem sławnych listów atamana Czorta do Naczelnika Państwa, Sejmu, a nawet zagranicznych polityków.

Pierwszym czynem bandy było wystosowanie swego rodzaju ultimatum do Naczelnika Państwa, by w puszczy Białowieskiej wstrzymano natychmiast wyrąb drzewa i przerwano jego wywóz.

„Ultimatum“ to złożono w wysoce oryginalnej formie: po podpaleniu toru koło Czermchy, podczas przejazdu ministrów do Wilna, o czem donosiliśmy, przybito tę enuncjację na drzewie koło stacji Hajniówka.

Zdobyte wraz z obozem archiwum bandy jest pełne innych podobnych dokumentów, wskazujących na to, że banda chciała podsyć się pod charakter jakiejś bojówki politycznej, co w pewnej mierze mogło być usprawiedliwione stosunkami herszta Szymaniuka z wysłannikami Litwy Kowieńskiej.

Osobliwe te stosunki są obecnie przedmiotem śledztwa, które niewątpliwie odsłoni wiele nieoczekiwanych tajemnic.

Aresztowani członkowie bandy, przyznają się do wszystkich zarzucanych im zbrodni.

Sam Czort, dotychczas jest jednak nieujęty, i jest prostym chłopem.

Sąd doraźny nad bandytami odbędzie się w przyszłym tygodniu po ukończeniu śledztwa.

KWESTA POL. MAC. SZK.

Dorocznym zwyczajem na rzecz Polskiej Macierzy Szkolnej odbędzie się kwesta majowa w niedzielę, dnia 14 b. m. na ulicach miasta w lokalach publicznych, a następnie przez cały tydzień do dnia 20 włącznie w lokalach zamkniętych. Zarząd Macierzy gorąco wzywa do ofiar, odwołując się do uczuć obywatelskich członków społeczeństwa miejscowego.

Wszystkim, którzy wzięli udział lub okazali nam tyle współczucia w odprowadzenia drogich nam zwłok na miejsce wiecznego spoczynku

z Młynarskich Marii Frankowskiej

a przedewszystkiem ks. dziekanowi Mireckiemu z Pabjanic, ks. proboszczowi Potoposkiemu z Rudy-Pabjanickiej, ks. prefektowi Szymakowi oraz kolegom i przyjaciółom składamy serdeczne Bóg zapłać

Rodzina.

Skandaliczna afera z kwestarzami

(d) Od wiarogodnej osoby otrzymaliśmy skargę na skandaliczne wprost poczynania tu tejszej policji, wskutek których cierpieć będzie praca filantropijna w naszym mieście.

W ubiegłym tygodniu Komitet Ochrony im. ks. Szmidla urządził dzień znaczka na zasilenie kasy tej instytucji.

W tym celu już wcześniej załatwiono wszelkie formalności w biurze Komisarza Rządu i na mocy wydanego pozwolenia i regulaminu dla kwestarzy, uproszono grupę młodzieży, z pośród członków Stow. Młodzieży Chrześcijańskiej, dla zbierania po mieście ofiar.

Wszystkie pary były zaopatrzone w legitymacje Komitetu Kwesty, (jak to było zastrzeżone przez Komisarza Rządu) i krążyły w mieście swobodnie za wyjątkiem czterech par, zbierających na Górnym Rynku, które pozwolił sobie zaarrestować policjant XII komisariatu i publicznie wodzić po ulicach do biura policyjnego wprost jak złodzieiów za to, iż legitymacje nie były potwierdzone przez Komisarza Rządu, co wedle twierdzenia owego policjanta — było koniecznością prawną.

Można sobie wyobrazić sytuację młodych panienek, wodzonych przez policjanta wśród tłumów, nieszczęśliwych aresztowanej młodzieży obelg i epitetów „A złodzieje! Grosz publiczny kradną!” i t. p.

Wypadek powyższy stwarza sytuację, wobec której obecnie żaden szanujący się Łódzianin nie podejmie się roli kwestarza na dobroczynność, aby nie narazić się na szykany brutalny policjanta, komentującego sobie rozporządzenia władzy wedle swego „widzimy się”.

Wina tu jest wielka niezaradność spędzanej w Galicji austriackiej biurokracji która od lat już dębując jak mole w „papierach” naszych polskich urzędów, nie zdobyła się dotąd na tyle energii, aby uzgodnić przepisy i ustalić pewne formy w wydawaniu koncesji pozwoleń „za bronie” i t. p. aktów urzędowych, a wskutek czego nikt z wolnych obywateli naszej Rzeczypospolitej nie jest dotychczas „wolnym” od szykan pierwszego z brzegu policjanta. (7)

KRONIKA

— Kalendarzyk.

Dziś, Niedziela 14 maja Bonifacego
Wschód słońca g. 4 m. 20
Zachód g. 7 m. 57.

— Widowiska.

Teatr Polski (Cegielniana 63)

P. p. Kont syp. wag. wiecz. Niebieski lis.

„Filharmonja” (Dzielnia 18)

„Casino” (Piotrkowska 77)
„Kobieta i Pajac”

„Grand Kino” (Piotrkowska 72)
„Danton”.

„Luna” (Przejazd 1)
„Kobieta bez serca”

— Plakatowanie wyroków śmierci.

Jak się dowiadujemy w przyszłości ma być zaniechane plakatowanie o wykonanych wyrokach śmierci, wydanych przez sądy wojskowe. (5)

— Zakonczenie strajku w Nowo-Radomsku.

(p) Dzięki energicznej interwencji okręgowego inspektora pracy p. Wajtkiewicza trwałszy od dłu-

szego czasu strajk robotników w fabrykach mebli, został zakończony. Robotnicy otrzymali 20 proc. podwyżki. (5)

— Z orkiestry Filharmonicznej.

(p) Wobec tego że p. Alfred Strauch złożył kierownictwo orkiestry Filharmonicznej, sprawy orkiestry objął zarząd orkiestry filharmonicznej. (5)

— Odczyty.

Dnia 17 maja (środa) o godz. 8-ej wiecz. w sali Związku Ludowo-Narodowego przy ul. Piotrkowskiej 174 w Łodzi odbędzie się odczyt p. Leona Grzegorzaka o „Konferencji w Genewie”, nadto będą omawiane sprawy organizacyjne. Ze względu na ważność i aktualność spraw uprasza się o liczne przybycie członków i sympatyków Z. L. N. Zarząd 5—(5)

Dnia 16 b. m. we wtorek, o godz. 8-ej wiecz. w Sali Miłośników Muzyki w gmachu Grand-Hotelu, (wejście od ul. Krótkiej, Nr. 1) odbędzie się odczyt prof. Emila Deba, w języku francuskim p. t. „Historja Marsyljanki”, w połączeniu z Rewolucją Francuską z r. 1789”

Podana będzie również reprodukcja mazyczna hymnu francuskiego. Bilety przy wejściu w cenie mk. 500. (5)

— Zebranie.

Zebranie Sekcji Walki ze zwyrodnieniem rasy odbędzie się w lokalu Czerw. Krzyża przy ul. Piotrkowskiej Nr. 96 w poniedziałek dnia 15 maja r. b. o godz. 8-mej wiecz. pod przewodnictwem p. Dra Stanisławskiego. Uprasza się wszystkich członków Sekcji o łaskawe przybycie. (5)

— Dziwne podatki.

Celem pokrycia wydatków wydziału opieki społecznej magistrat zwrócił się do Rady Miejskiej z prośbą o zatwierdzenie podatku 4 proc. od płac robotniczych.

Opłacie od płac robotniczych podlegają wszystkie przedsiębiorstwa przemysłowe lub handlowe, posiadające patent przemysłowy lub handlowy na prowadzenie przedsiębiorstwa w obrębie granic m. Łodzi.

Opłata będzie uiszczana z funduszu zarobkowych, przedsiębiorstwa i nie może być potrącana z zarobków pracowników. (5)

— Pożar wagonu z odpadkami bawełny.

(p) Podczas pieczętowania przez członków komisji rewizyjnej wagonu z odpadkami bawełny w ilości 48 bel, przez nieostrożność pieczętujących wybuchł pożar. Wagon podstawiono pod kran wodociągowy oraz zawezwano drugi oddział straży ogniowej.

Bele leżące na wierzchu spłonęły, mimo energicznego ratunku. (5)

— Kradzież.

(p) Ze sklepu Icka Zielewylazi przy ul. Zielonej skradziono większą ilość chustek i bawełny na sumę 700,000 mk.

Podjeźranego o znowę ze złoczyńcami dozorem tegoż domu Władysława Ryczewskiego aresztowano. (5)

KOMUNIKATY.

—O—

— W sprawie obchodu 3-go maja.

Fakt niewzięcia przez kilka miejscowych polskich szkół średnich udziału w tegorocznym pochodzie w dniu 3 maja wywołał najprzeróżniejsze wersje, domysły i insynuacje zgola bezpodstawne, a uwłaczające dobrej opinii tych szkół.

Wobec tego zarząd Tow. Nauczycieli Szkół Średnich i Wyższych, oraz prezydium Koła Dyrektorów Polskich Szkół Średnich w Łodzi, jako instytucje do tego powołane, uważają za swój obowiązek udzielić w tej sprawie następujących wyjaśnień:

Koło Dyrektorów Polskich Szkół Średnich w Łodzi zdecydowało, aby szkoły średnie w Kole reprezentowane nie wzięły udziału w po-

chodzie dnia 3 maja, a uczciły wiekopomną rocznicę wyłącznie na terenie kościoła i szkoły.

Przyczyną powyższej uchwały były następujące: 1) Na placu Dąbrowskiego gromadzą się zazwyczaj tłumy obywateli i wojska, wskutek czego młodzież szkolna nie może z należytem skupieniem wysłuchać nabożeństwa i kazania, którego zresztą wobec rozległości placu i odległości od ołtarza nie słyszy 2) Koło Dyrektorów uważa że tłumna a bezcelowa defilada młodzieży przez ul. Piotrkowską nie może i nie powinna uchodzić w umysłach wrażliwej młodzieży za godne uczczenie wielkiego święta (np. szkoły warszawskie już od szeregu lat udziału w pochodzie majowym nie biorą) 3) Nakazu uczestniczenia w pochodzie ze strony władz szkolnych szkoły nie otrzymały.

Z tych względów, uważając nabożeństwo w kościele za bardziej odpowiadające powadze chwili, postanowiono zwrócić się do ks. prefektów poszczególnych szkół z prośbą o zorga nizowane w dniu 3 maja uroczystych nabożeństw dla młodzieży szkolnej w odnośnych kościołach, poczem miały nastąpić odpowiednie, dostosowane do miejscowych warunków odczyty i uroczystości w szkołach. Zgodnie z powyższym odbyło się uroczyste nabożeństwo dla młodzieży w Katedrze, na którym obecna była młodzież wszystkich szkół, nie uczestniczących w pochodzie. (7)

Jednakże kilka szkół w Kole reprezentowanych nie mogło zastosować się na uchwały Koła ponieważ księża prefekci tych szkół po mimo przyrzeczenia nie mogli czy też nie chcieli w dniu 3 maja odprawić nabożeństw w miejscowych kościołach. Wobec tego kierownicy tych szkół nie chcąc pozbawiać młodzieży uczestniczenia w nabożeństwie w tym dniu uroczystym musieli wbrew własnej opinii zaprowadzić swe szkoły na mszę połową na plac Dąbrowskiego. Tem niemniej jednak szkoły te biorą na siebie całkowitą odpowiedzialność, zapowziewając uchwały.

Wszelkie więc próby innego oświetlenia faktu uczestniczenia względnie nieuczestniczenia polskich szkół średnich w pochodzie lecz nie w obchodzie: w rocznicę majową należy uważać za plotki, oparte na niezajomości sto sunków szkolnych albo też za celowe oszczerstwo.

Zarząd Łódzkiego Koła T. N. S. W. 9

Wyjaśnienie.

Zarząd Związku Zawodowego Pracowników Bankowych w Łodzi podaje niniejszym do ogólnej wiadomości co następuje: Rozpoczęte przed 3 miesiącami z naszej strony starania o uragulowanie warunków płacy i pracy bankowców łódzkich na drodze umowy zbiorowej ze Związkiem Banków nie dały dotychczas żadnego pozytywnego wyniku, przeciwnie nawet i ignorowano nasze pokojowe dążenia ku załatwieniu tej sprawy, zbywając nas jedynie półśrodkami lub tylko obietnicami.

Nie znajdując zatem innego wyjścia zmuszeni jesteśmy chwycić się ostatecznego legalnego środka, jakim jest bezrobocie.

Jak to już donosiliśmy, wyznaczony przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie członków naszego Związku w dniu 2.5. r. b. termin polubowanego załatwienia zatargu upłynął z dniem 13.5. rb wobec czego w dniu 15 maja 1922 przyczem całkowitą odpowiedzialność za konsekwencje z tego tytułu wynikające składamy na Związek Banków jako na głównego sprawcę naszego obecnego wystąpienia. 9

Zakład ślusarsko-mechaniczny J. Cymerma na Gdańska 9. posiada na składzie gumy wszelkich rozmiarów i gatunków francuskich i niemieckich fabryk, oraz wysycigowe gumy „Cegle” firmy „Continental” posiada także wszelkie części do rowerów i skutecznie szybko i tanio reperację.

Uwaga: Kupuje i sprzedaje rowery! (10)

Zarząd Koła Polek wzywa członkinie na miesięczne zebranie 16 b. m. o godzinie 7. (10)
2130—1

Z sądów

Sprawa porucznika Stefanusa.

(p) Głośna swego czasu sprawa por. Stefanusa, byłego referenta działu koni D.O.G. w Łodzi znalazła się obecnie na wokandzie sądu wojskowego. Jak wynika z aktu oskarżenia por. Stefanus wyludzał od szeregu osób pieniądze obiecując im bądź zwolnić zabrane z powodu mobilizacji przez władze wojskowe dla potrzeb armii konie, bądź sprzedać z racji odbywającej się już demobilizacji wojskowe zbrakowane konie. Wszczęto z tego powodu śledztwo, które ustaliło co następuje:

Otto Steffan, właściciel przedsiębiorstwa przewozowego w Łodzi, zeznał, że 1919 roku podczas mobilizacji zabrano mu dwa konie.

Por. Stefanus obiecał postarać się o ich zwolnienie, ale zażądał wpłacenia mu 4.500 mk., pieniądze otrzymał pokwitowania nie wydał, ale i sprawy nie załatwił. W 1920 roku również podczas mobilizacji zabrano świadkowi 15 koni. Wkrótce potem do jego mieszkania przyszedł por. Stefanus, proponując ułatwienie zwolnienia zabranych koni za cenę 120.000 mk. ostatecznie jednak sprawy również nie załatwił, chociaż po upływie około pół roku zwrócił świadkowi 120.000 mk. w trzech ratach. Kilka tygodni po wpłaceniu ostatniej raty por. Stefanus znów przybył do mieszkania świadka i zaproponował postarać się o zwolnienie zabranych świadkowi koni, żądając za to już 420.000 mk.

Rzecz miała się jak powyżej. Na skutek nalegań i gróźb porucznik zwrócił ratami pobrane sumy. Majer Światłowski zam. w Łodzi zeznał, że w sierpniu 1920 roku zabrano mu podczas mobilizacji 6 koni. W listopadzie do mieszkania świadka przybył zupełnie nieznany por. Stefanus i zostawił kartkę prosząc o przybycie do biura IV D.O.G. w Łodzi. Po zgłoszeniu się tam świadka, por. Stefanus zaproponował mu zwolnienie wszystkich zarekwirowanych koni, lub jeżeli by to było niemożliwe to wydanie mu koni identycznego typu.

Świadek oświadczył, że chciał by otrzymać tylko jedną parę koni, wówczas porucznik zażądał wpłacenia tylko 70.000 mk. W kilka dni potem świadek w biurze wpłacił Stefanusowi 70.000 mk.

Upłynął termin wyznaczony przez por. Stefanusa, a świadek koni nie otrzymał. Por. Stefanus zbywał go jeszcze przez kilka tygodni obietnicami i rozmaitemi trudnościami. Zrezygnowany z możliwości otrzymania koni zażądał świadek zwrotu pieniędzy, grożąc podaniem skargi. W początkach lutego 1921 r. por. Stefanus zwrócił 22.000 mk., obiecując resztę oddać za dwa dni. W marcu 21 roku świadek otrzymał resztę należności.

Salomon Goldberg zam. w Łodzi, Rajnha Wintery agent handlowy przetwórci fabryki chemicznej Czesław Chrzanowski, zeznają podobnie do świadków poprzednich.

Leon Borak, zam. w Kaliszu, zeznał że po inwazji bolszewickiej zaproponował mu Stefanus kupno zbrakowanych wojskowych koni na bardzo dobrych warunkach. Po zapewnieniach, iż sprzedaż będzie legalna, zgodził się na propozycję 30 września. Por. Stefanus zażądał wpłacenia 300.000 mk. Świadek za dość uczynił żądaniu. Porucznik pieniądze przyjął i przepraszał iż z powodu zamknięcia biura nie może wydać oficjalnego kwitu, wydał pokwitowanie następującej treści: „nieznajszym zaświadczam, że otrzymałem od p. Boraksa z Kalisza 300.000 mk. trzysta tysięcy marek, które się zobowiązuje zwrócić na każde żądanie.”

W oznaczonym przez porucznika terminie świadek koni, ani pieniędzy już nie otrzymał.

Władysław Smolarski major sztabu generalnego, były szef oddziału IV. D.O.G. w Łodzi, zeznał, że do kompetencji por. Stefanusa, jako referenta koni, zupełnie nie należała sprawa zwolnienia koni, branych z powodu mobilizacji dla potrzeb wojska.

Stanisław Lewicki, urzędnik województwa łódzkiego zeznał, że zbrakowane w wojsku z powodu demobilizacji konie podlegały sprzedaży potrzebującym rolnikom przez władze cywilne. Zeznał

następnie kapitan Jan Antoni Chrobak, Staniszek Boguś i inni.

Rozprawom przewodniczący major dr. St. Wyrzykowski w asystencji ppłk. W. Toralej.

Oskarża podprokurator major B. Duszyński.

Oskarżonego broni mecenas Kobylński. Po odebraniu przysięgi od asystentów spisuje się personalja oskarżonego.

Oskarżony zaznacza iż jest ewangelikiem z zawodu oficer W. p. ukończył szkołę techniczną, handlową i wojenną, służy od 1919 roku w W.P. Po usunięciu świadków zostaje odczytany akt oskarżenia.

Był referentem koni od połowy 1919 r. przy wydziale IV D.O.G. Łódz. W zakresie obowiązków jego wchodziły wszelkie czynności dotyczące koni np. utrzymywanie ewidencji, pobor koni, rozdział koni, opracowanie planu mobilizacji i t.d. Konie które zostały nieprawnie zarekwirowane mogły być zwolnione z pod rekwizycji.

Zwalnianie zaś koni zarekwirowanych mogło skutecznym tylko ministerstwo.

(Świadek porucznik Paweł Stasiak zeznał, że oskarżony zażądał od niego 60.000 mk. na kupno koni przebrakowanych. Gdy zwrotu pieniędzy z powodu niedostarczenia koni nie otrzymał, zwrócił się do oskarżonego, który przybył do mieszkania świadka i zaproponował wystawienie rewersu przez niego na doświadczenie koni, na co jednak świadek się nie zgodził. Z powodu aresztowania oskarżonego o pieniądze się już nie upominał.

W kwietniu otrzymał pieniądze od oskarżonego.

III DZIEŃ ROZPRAW.

Świadek Pułk. Haspiejewicz Jan jako szef remontu koni opisuje, jakie czynności pełnił oskarżony. Świadek zaznacza, że słyszał od poszkodowanych Boraksa Stefana i innych o nadużyciach jakich się dopuścił oskarżony. Radził poszkodowanym, by zwrócili się do oskarżonego o zwrot pieniędzy, nie robiąc jednak doniesienia.

Oskarżony zarzuca świadkowi że żywił on do niego nienawiść i starał się dowiedzieć o osobach, któreby świadczyły przeciw niemu. Zaznacza, iż może dowiedzieć tego świadkowi lecz, prokurator oponuje.

Sąd postanawia wnioskowi temu odmówić motywując to tem że okoliczność, ta nie do sprawy nie wniesie.

Pozostali świadkowie do sprawy nie nowego nie wnoszą.

Przedstawiciel oskarżenia, zaznacza, że aferą występną oskarżonego datuje się od 1919 roku, że oskarżony pobierał od różnych osób pieniądze i to wtedy, kiedy waluta nasza spadała. Prokurator widzi w tem okoliczności obciążające ze względu na stanowisko jakie zajmował oskarżony, i wnosi o zmianę nie art. wskazanego w akcie oskarżenia na 595 z 591, co zaś do pozostałych punktów oskarżenia popiera zgodnie z aktem oskarżenia.

Następnie głos zabiera obrońca podsądnego. Dowodzi on, iż czyn popełniony przez podsądnego jest to czyn lekkomyślny i że pieniądze pobrane od poszkodowanych zostały im zwrócone, z czego wynika, że nie było w tem chęci wzbogacenia się, że podczas pobierania pieniędzy nie działał jako osoba urzędowa. Prosi o uniewinnienie oskarżonego.

W ostatnim słowie oskarżony zaznacza, że przyznaje się tylko do nieposłuszeństwa, co się tyczy pobranych od Bogusa 7.000 mk., to takowe zwraca właścicielowi wobec sądu.

WYROK.

Wieczorem sąd wydał wyrok, skazujący por. Stefanusa za oszustwo, sprzeniewierzenie i nieposłuszeństwo na 2 lata więzienia oraz wydalenie z wojska. — Skazanemu odda 7 miesięcy kary na podstawie amnestji, oraz 9 miesięcy aresztu prewencyjnego.

BATYSTY,

FROTTE, ETAMINY
i FIRANKI
poleca sklep biawatny
A. TETZLAFF i Ska
Piotrkowska 100, tel. 541
820 Z.

Migawki republikańskie

ECHA ZBRODNI W KOŃSKICH.

(o) Pisma codzienne doniosły niedawno wiadomość o aresztowaniu w Końskich niejakiego Władysława Czaplńskiego oraz o samobójstwie, podczas pościgu przez policję, popełnionem przez niejakiego Jana Zurawskiego (prawdziwe nazwisko Jan Cichorski). Obydwaj wymienieni podejrzani byli o napad w celach rabunku dn. 15 marca r. b. pod wsią Niektań na kasjera zakładów Osirowieckich, któremu zrabowano wówczas koło miliona marek. Aresztowani zaczęli strzelać z rewolwerów i usiłovali zbiedz. Walkę tę przyplacił życiem jeden z policjantów Sapelecki, zastrzelony przez Czaplńskiego. W rezultacie sprawa dostała się do sądu doraźnego w Końskich, który po rozpatrzeniu sprawy dn. 27 i 28 kwietnia r. b. skazał Władysława Czaplńskiego na karę śmierci przez rozstrzelanie. Skazaniec wniósł prośbę o ulaskawienie, która została zaopiniowana przez sąd jako niezastługująca na uwzględnienie.

Naczelnik Państwa bandytę ulaskawii „Gaz. Warszaw.” otrzymuje z tego powodu obszerną korespondencję z Końskich, z której wynika, że fakt wywołał wśród ludności koментарze. Obawiają się, że ulaskawienie zniechęci może policję do gorliwego pełnienia obowiązków. Utrzymuje ona bowiem, że widocznie życie policjanta niewiele jest cenione, skoro za bójcę jego się ulaskawia.

Dodać należy, że zabity Zurawski był jednym z wybitnych działaczy P. P. S., Czaplński zaś również był do sfer socjalistycznych zbliżony. Krają więc wśród ludności pogłoski, że ulaskawienie dla skazańca zdołały uzyskać w Belwederze, dzięki swym wpływom sfery socjalistyczne. (2)

Dział dla kobiet

DZIEJE NAPARSTKA.

(8) Interesująca zapewne będzie rzeczą dla niejednej z pań, niegardzących igłą skąd się wziął naparstek, którego nie znają jeszcze dziewczęta ze średniowiecznych francuzów, zmuszone nieraz dobrze nakłuć paluszki, zanim wyhaftowały na twardem złotogłowie ornat lub czaprak.

Oto w 1684 roku w Amsterdamie panna Myfraw van Rossclaeer dostała na urodziny od swego narzeczonego złotnika Mikołaja van Ben schoten piękny złoty naparstek z dodaną do tego prezentu karteczka na której były wypisane słowa:

„Przyjmij znowu panno tę przezemnie wy należoną ochronę dla twego pięknego i pracowitego paluszka.”

Naparstek ten wraz z karteczką znajdują się dotąd w wielkim poszanowaniu u potomków wynalazcy.

Przez czterdzieści lat naparstek służył tylko rodaczkom panny Myfrow, aż ujrzał go przemysłny Anglik John Litting i wróciwszy do Anglii założył tam pierwszą fabrykę naparstków, które odtąd na wielką skalę wyrabiać zaczęto. Początkowo naparstków, jako rzeczy zbyt kosztownych, używały tylko eleganckie panie, a wyrabiano je ze złota; w miarę jednak jak się coraz bardziej rozpowszechniały zaczęto je wyrabiać z coraz tańszych materiałów, a więc ze srebra, rogu, miedzi i żelaza.

Chiączyce wyrabiają bardzo misterne i kosztowne naparstki z perłowej masy, rzeźbią je i nabijają złotymi ozdobami.

Najpiękniejszy i najkosztowniejszy naparstek posiada królowa sjamska. — Ma on kształt paczka lotosu, bo kwiat ten jest tam symbolem władzy bogów i królów więc wszystkie ozdoby mieszkań, sprzętów i sukien królewskich mają kształt lotosu. Naparstek ten jest złoty i gęsto nasadzony djamentami, które tworzą imię królowej i datę jej zaślubin. (10)

PRZEMYSŁ HANDEL I FINANSE

Polityka celna sowieków

(=) Najwyższa rada gospodarcza Sowieków zatwierdziła nową rosyjską taryfę celną, opracowaną przez Komisariat dla handlu zagranicznego. Nowa taryfa zrywa całkowicie z zasady protekcji celnej, zapowiada jedynie, że pragnie ochronić Rosję od wyzysku ze strony potężnych trustów zagranicznych.

Taryfa zwalnia od cła całkowicie, lub też wymierza bardzo niskie stawki od wszelkich materiałów i przetworów przemysłowych, potrzebnych do odbudowy gospodarstwa społecznego Rosji, nakłada natomiast bardzo wysokie opłaty od przywozu przedmiotów, służących osobistym potrzebom (?)

Przywóz zboża i środków żywnościowych jest całkowicie wolnym od cła, na mąkę natomiast nałożono cło b. jednak niskie. Wolnym od cła jest dalej przywóz węgla, tłuszczów i sztucznych nawozów, przywóz żelaza lanego i bloków żelaznych. Na żelazo walcowe nałożono natomiast niewielkie cło. Cło na maszyny przemysłowe jest niewielkim, duże maszyny rolnicze są całkowicie wolne od cła, mniejsze natomiast oraz narzędzia rolnicze (plugi, brony, sierpy, kosy motyki i t. d.) podlegają niewielkim opłatom. Buty i wyroby skórzane podlegają wysokim opłatom, podobnie surowa bawełna i jedwab, mniejszym natomiast opłatom podlega przywóz wełny. Cło od towarów galanteryjnych bardzo wysokie.

Obliczanie stawek celnych uskuteczniacie jest w złocie, uiszczać je zaś można w przedwojennych rublach złotych, zagranicznych monetach złotych, obliczanych w przedwojennym parytecie złota, w banknotach zagranicznych papierowych, przyczem przeliczać się będzie sume przypadających według stawki, rubli złotych na dolary, a dolary na daną walutę papierową, a wreszcie w rosyjskich pieniądzach papierowych po kursie ustalonym przez komisariat ludowy dla spraw finansowych.

Taryfa nadaje wreszcie komisariatowi ludowemu dla handlu zagranicznego prawo nakładania 160 procentowego dodatku celnego na to

wary, podlegające zasadniczo opłatom cłowym, a sprowadzaniem z państw, które nie zawarły z Rosją umów handlowych, lub też umowy zawarte z nią naruszyły. Towary nie podlegające zasadniczo opłatom celnym, mogą być w przyszłych wypadkach obłożone cłem, aż do wysokości 50 procent swej wartości. (1)

Urodzaje w Rosji sowieckiej

(=) Według danych urzędowych, urodzaje w Rosji sowieckiej zapowiadają się w następujący sposób: Rostów n. D.: oziminy w okr. czerkaskim dobre, pszenice b. słabe. Ekateryno dar: oziminy dobre, jęczmień bardzo dobry. Simbirsk: oziminy zapowiadają się doskonale, w niektórych miejscowościach wyrosły już do 4 werszków. W ciągu ostatnich dwu tygodni w całej guberni carycyńskiej padały deszcze, co wpłynęło b. dodatnio na stan zasiewów. Taszkient: dzięki obfitym w ostatnich czasach deszczom oziminy bardzo się poprawiły. Sądząc z kwietniowego stanu zasiewów, urodzaje zapowiadają się dobrze. (1)

Wystawa w Rydze

(=) Na dorocznej wystawie rydzkiej zawiada się poważny udział wystawców francuskich. Dotychczas zgłosiło się ok. 70 firm francuskich. Ekspozyty przybędą do Rygi na specjalnym okręcie, który przywiezie również grupę przemysłowców francuskich. Odwiedziny te mają na celu nawiązanie stosunków gospodarczych z Łotwą. (1) (Pat)

Koleje górnośląskie

(=) Dnia 10 maja b. r. rozpoczęły się na rady delegatów polskiego ministerstwa kolei ze łaznych z przedstawicielami katowickiej dyrekcji kolejowej w sprawie przejęcia kolejnictwa w polskiej części G. Śląska. (Pat.) (1)

Sprzedanie „Józefa Piłsudskiego“

(=) Gdańskie pisma donoszą, że dnia 10 b. m. został sprzedany na publicznej licytacji w

stoczni państwowej w Kilonii okręt pasażerski pod nazwą „Józef Piłsudski“. Okręt ten o pojemności 4,800 ton został swego czasu zakupiony przez spółkę akcyjną Polish Navigation Co. złożoną przeważnie z Polaków amerykańskich i miał służyć do utrzymywania ruchu pasażerskiego między Polską a Ameryką. Okręt „Józef Piłsudski“ znajdował się w warsztatach kiloniskich celem gruntownej przeróbki. Z powodu niezapłaconia rat należących się za przeróbkę wystawiony został na licytację i sprzedany kupcowi nazwiskiem Helner za 23 miliony marek niem. (1)

Giełda warszawska z d. 13 b. m.

4 1/2% listy ziem.	Dolar. St. Zjd. 4025 4010
za 100 rub. 271—267 50	Marki niem. —
5% obl. m. Warsz. 265	Franki franc. —
6% obl. m. warsz. —	Funtury —

Czeki i wpłaty.

Belgja 357,62	London 18075—18060
Berlin 14,10—14,20	Nowy Jork 4025
Gdańsk 14,17	Paryż 372,50—371
Praga 78	Wiedeń 45,50

Akcje.

Bank hand. 4625	Ostrowiec 7725
" " Dyskont —	Rudzki 2590
" " Kredyt. 3450—3550	Starachowice 5875 5825
" " Zjed. z. pol —	Zyrardów 71500
Cukier 34500	Borkowski 1530
Drzewo 16,25	Zegluga 1950
Lilpop 3800	Jabłkowscy 1825
	Nafta 2100—2150

Z czarnej giełdy warszawskiej.

Dolary 4000	Ruble złote 202,000
Franki 367	Ruble srebrne 1240
Funtury 18000	Bilon srebrny 585
Marki niem. 14.10	

Giełda łódzka z d. 13 maja 1922 r.

Dolar. St. Zjd. 3975 5990	Marki niem. g. 1425,4 —
Fun. „czeki“ —	„ „ „czeki 14,15 14
Fun. ang. got. —	6% obl. m. Łodzi 420

DR. HIRSCHFELD.

SZTUCZNE ODMŁODZENIE.

Sztuczne przemienianie płci.

(Odkrycia prof. Steinacha i ich znaczenie).

Z prób tych można było wyciągnąć wniosek, że w okresie tarcia się gruczoły nasienne wydzielają i oddają do krwi specyficzne substancje, wywierające wpływ na centralny system nerwowy, „erotyzując go“—jak mówi Steinach.

Jeszcze pomyślniejsze wyniki dały dalsze eksperymenty, jakie Steinach robił na szczurach. Kastrował on mianowicie młodych samców (od 3—6 tygodni). U kastratów tych pozostawały wszystkie fizyczne i psychiczne cechy płciowe na dzieciennym poziomie. Skoro atoli przyszył z powrotem któremu wycięte jądra w jakimkolwiek innym miejscu np. na mięśniach brzusznych, zwierzęta rozwijały się do pełnej męskości. Jeżeli jednak jądra nie przyjęły się na nowym podłożu, jak to czasami się zdarza przy przeszczepianiu organów ciała—szczury zachowywały się jak zwyczajne kastraty.

O znaczeniu gruczołu dojrzałości dla popędu płciowego świadczyło jeszcze następujące spostrzeżenie Steinacha: Widział on że po podjęciu płciowy u niektórych szczepionych samców objawiał się z nienormalną siłą; zmuszały one do spółkowania samice, nie będące w okresie parzenia się, czego nie robią normalne samce. U zwierząt tych substancja pośrednia w jądrach rozwinęła się na nowym podłożu nadzwyczaj silnie. Nienormalna siła popędu

płciowego można więc wytlómaczyć wpływem nadzwyczaj silnie rozwiniętego gruczołu dojrzałości.

Po odkryciu gruczołu dojrzałości zadał sobie Steinach następujące pytanie: Czy wewnętrzna wydzielina męskiego i żeńskiego gruczołu jest identyczna, co do swej istoty, czy też różna, zależnie od rodzaju (płci) danego gruczołu? Czy oba gruczoły dostarczają wydzielinę, działającą jednakowo na rozwój cech płciowych, czy też działanie ich jest różne? W drugim wypadku musiałby męski gruczoł powodować rozwój męskich cech płciowych, żeński zaś rozwój żeńskich cech.

Rozwiązanie tego problemu jest jednym z najpiękniejszych zadań, jakich dokonał Steinach, a nawet, można powiedzieć, wszyscy badacze zjawisk życiowych w ostatnich dziesiątkach lat. Steinach rozumował w następujący sposób: Jeśli działanie męskiego i żeńskiego gruczołu dojrzałości jest identyczne, musi być rzeczą obojętną, czy zaszczepimy okastrowanemu szczurowi jądra czy też jajniki. W obu wypadkach musiałby męski kastrat rozwijać się w kierunku wybitnie męskim. Jeśli jednak działanie obu gruczołów jest odmienne, a więc właściwe (specyficzne) dla każdej płci, musiałby się, w razie zaszczepienia okastrowanemu samcowi jajnika, wykształcić nie męskie, lecz żeńskie cechy płciowe. I na odwrót, jeśli zaszczepimy okastrowanej samicy jądra, musza wykształcić się nie żeńskie, lecz męskie cechy płciowe. Musiałoby się więc udać określać dowolnie rodzaj (płeć) okastrowanego zwierzęcia, zależnie od zaszczepionego mu gruczołu nasienne go. Możliwy więc byłoby, jak się wyraża Steinach, za pomocą kastracji i zaszczepienia jajników feminizować samców, samice zaś za pomocą zaszczepienia jąder maskulinizować

Eksperymenty te dały rzeczywiście w większości wypadków wspaniałe wyniki, jak miałem sposobność przekonać się przed laty we Wiedniu na wielu zwierzętach.

Wycinano młodym szczurom i świnkom morskim organy nasienne i wszczepiano następnie pod skórę na brzuchu okastrowanym samcom jajniki, samicom zaś jądra. Do wymiany tej brano zwierzęta w równym wieku, przeważnie z jednego rzutu. W przeciągu czterech dni rany goiły się i w więcej niż połowie wypadków przeszczepione gruczoły przyjęły się dobrze.

Wynik tych eksperymentów był nadzwyczaj ciekawy: Organ płciowy u samców z zaszczepionymi jajnikami nie rozwijał się wcale, lecz pozostał w dzieciennym stadium. Wynikałoby z tego, że w żeńskim gruczole płciowym (dojrzałości) niema wydzieliny, pobudzającej organ płciowy do męskiego wzrostu. Okazało się nawet, że organ ten u samców z jajnikami pozostał w swym rozwoju w tyle w porównaniu z organem zwyczajnych kastratów. Musza więc w wydzielinie żeńskiego gruczołu dojrzałości znajdować się substancje, które powstrzymują rozwój męskich znamion płciowych. Ujemne działanie żeńskiego gruczołu dojrzałości na rozwój męskich znamion płciowych okazuje się również wyraźnie we wpływie, jaki wywiera on na rozwój samców. Wiek szybszy wzrost, krapa figura, silnie rozwinięty szkielet są u tych zwierząt podobnie jak u człowieka, typowymi oznakami męskości. Normalny szczur (samiec) waży w wieku 12 miesięcy 53 gramy więcej, niż samica w tymże wieku. Okazuje się więc, że męski wzrost u samców z jajnikami zostaje wstrzymany i skierowany na drogę żeńskiego rozwoju.

(d. c. n.)

WIADOMOŚCI Z KRAJU.

Zjazd bankowców w Warszawie.

(k) Odyt się w Warszawie pierwszy dwudniowy ogólnokrajowy zjazd delegatów pracowników bankowych i ubezpieczeniowych.

Zjazd wyłonił komisje: statutową, regulaminową, programową, finansową, ubezpieczeń społecznych i poprawy bytu, które intensywnie pracowały do godz. 4 po południu drugiego dnia zjazdu.

Na plenarnym posiedzeniu przyjęto statut ogólnokrajowego zw. zawodowego pracowników bankowych i ubezpieczeniowych Rzeczypospolitej polskiej.

Zaraz po przyjęciu statutu zgłosiły akces do zw. organizacji: warszawska, łódzka, krakowska, lwowska, poznańska, toruńska oraz wileńska. Zjazd uchwalił cały szereg rezolucji, po czym nastąpiły wybory.

Do zarządu głównego weszli pp. Dabulewicz, dr. Beer, Butler, Palicki i Krukowski. Poza tym zarząd główny będzie dopełniony po jednym delegacie z poszczególnych okręgów. Dla uczczenia tak doniosłej dla organizacji chwili zjazd uchwalił ufundować cegiełkę wawelską z odpowiednim napisem.

Na zjeździe było reprezentowane 19 miast polskich z przeszło 10 tysiącami pracowników. (10)

Stefan Hordliczka wypuszczony za kaucją.

(k) Onegdaj wypuszczony został z więzienia warszawskiego p. Stefan Hordliczka. Złożył on 5 milionów mk. kaucji.

Obronę wnoszą adw. Smiarowski i Szurlej. Rozprawa odbędzie się zapewne we wrześniu. (8)

Zjazd prawników i ekonomistów polskich w Poznaniu

(k) W dn. 3, 4 i 5 czerwca br. odbędzie się w Poznaniu zjazd prawników i ekonomistów polskich. Członkiem zjazdu może być każda osoba z wykształceniem prawniczym, lub ekonomicznym. W zjeździe wezmą udział prawnicy i ekonomiści francuscy (jako członkowie i referenci).

Sensacyjne zabójstwo w Szczypiornie.

(k) W obozie dla internowanych w Szczypiornie dokonano w pierwszych dniach maja r. sensacyjne zabójstwo w nadzwyczaj zagadkowych okolicznościach na osobie znanego szefa sztabu, słynnego atamana Titiunika, pułkownika sztabu generalnego, Otmarsztejna, który brał czynny udział w ostatnich po-

wstaniach antybolszewickich na Ukrainie,

Otmarsztejn, jako b. wychowaniec korpusu państwa, był przed wojną jednym z paziów b. cara Mikołaja II, zaś po wybuchu rewolucji należał do najbardziej fanatycznie usposobionych zwolenników idei nie nawróci ukraińskiej.

Ostatnio, prawdopodobnie pod wpływem niepowodzeń armii powstańczej, pułkownik Otmarsztejn zdecydował się usunąć z życia politycznego i wyjechać do Rumunii do swego majątku.

Zbrodnia dokonana została w następujących okolicznościach: Pułkownik Otmarsztejn wyszedł pewnego wieczora z obozu w Szczypiornie i pożegnawszy się ze swymi przyjaciółmi, skierował się na dworzec, przebywając drogę pieszo z walizką, w której znajdowały się różne dokumenty (przypuszczają, iż należały one do organizacji powstańczej, która w ostatnich latach działała na Ukrainie, wzniecając powstanie antybolszewickie) nadto rozmaite złote, przedmioty, stanowiące jego własność prywatną oraz znaczną sumę w markach polskich.

Nazajutrz rano zwłoki pułk. Otmarsztejna zostały znalezione w przeciwnym od dworca kierunku w pobliżu drutu kolczastego obozu z raną postrzałową w ciemię.

Pierwotkowe dochodzenie ustaliło, iż p. Otmarsztejn został zabity celnym wystrzałem z rewolweru, wymierzonym z tyłu.

Walizka jego została po upływie kilku dni znaleziona na terytorium obozu, gdzie była zakopana. Pięniądze i kosztowności zostały nienaruszone.

W kołach emigracji ukraińskiej przypuszczają, iż morderstwo zostało dokonane przez bolszewicką „jacejkę” obozu dla internowanych w Szczypiornie jeden z członków której dobry znajomy pułk. Otmarsztejna zwabił go i prawdopodobnie podstępnie zamordował. (8)

Bolszewicy w Piaseczynie.

W ubiegły wtorek, dnia 9 maja 1922 roku Piaseczno pod Warszawą przeżyło grozę kilku nastogodzinnej inwazji bolszewickiej. Już od rana tu i ówdzie słyszano w okolicach Piaseczna strzały karabinowe i karabinów maszynowych; a po mieście zaczęły krążyć głuche wieści, że bolszewicy zbliżają się pod Piaseczno i lada chwila należy się spodziewać ataku na miasto.

Ludność, przerażona, pytała się wzajemnie, co te tajemnicze strzały znaczą i czy istotnie wieści o bolszewikach są prawdziwe. Magistral jednak urzędował sobie jaknajspokojniej, jak również i policjanci spokojnie przechodzili się po ulicach miasta, uśmiechając się ironicznie, ani myśląc o ewakuacji.

Był to dzień targowy, kiedy z okolicznych wiosek zjechało wiele furmanek z produktami i na rynku piaseczeńskim rozstawione były stragany.

Naraz ujrano na drodze od strony lasu uciekających polskich ułanów, którzy ostrzeliwali się przed nacierającymi bolszewikami. Widziano nawet padających rannych i zabitych. Poczęto pospiesznie opuszczać rynek.

Nagle na rynek wpada jakaś masa uciekających ludzi i polskich żołnierzy, a tuż za nimi ujrano pędzących w pełnym galopie i strzelających bolszewików. Tu żydówka prze wróciła się z całym koszykiem jajek, tam prze rażony rzeźnik zamyka sklep, ua ulicach toczy się walka, a w końcu prowadzą... aparat fotograficzny i dokonywane są zdjęcia do obrazu kinematograficznego przez jedną z warszawskich wytworni filmowych.

Rzecz się wyjaśniała, ale nie wszyscy do wierzali wyjaśnieniom dawanym przez funkcjo narjuszków policji i trzeba było kilku godzin działalności artystów, by ten i ów z mieszkań ców ośmielił się wyjść z domu. (2)

NA MARGINESIE.

Rozmowy podsłuchano

— Czy wiesz że te panie, które się chciały dostać na salę obrad podczas sprawy Stefana również nie są niewinne?

— Czy razem oszukiwały?

— Tak — mężów.... (7)

— Dlaczego na naczelnego lekarza Kasy Chorych wybrano akuszerkę?

— Żeby pomógł przy porodzie tej Kasy.

— No i jak mu się powiodło?

— Nieszczęśliwie. Dziecko przyszło na świat zniekształcone. (7)

— Czy „Głos Polski” jest w spółce z „Robotnikiem”?

— Dlaczego?

— Bo razem kradli drukarnię po Prusakach.

— Dlaczego tak socjaliści cieszą się, gdy przechodzą przez narożnik Dzielnej i Piotrkowskiej?

— Bo tam stoi dozorca szyn tramwajowych i powlewa czerwoną chorągiewką.

— Dlaczego artyści Teatru Miejskiego protestują przeciwko ustąpieniu dr. Kopcińskiego z komisji teatralnej.

— Bo uważają że w komisji teatralnej konieczny jest psychiatra.

— Jakże świadectwa naukowe trzeba mieć żeby się dostać do magistratu łódzkiego?

— Zaświadczenie członkostwa P. P. S.

(7) L. I. N.

Wszedł z druku Przewodnik Adresowy m. Łodzi i okolic

Pabjanice, Zgierz, Aleksandrów, Konstantynów, Ozorków, Tomaszów, Brzeziny, Zduńska-Wola, z INFORMATOREM PODATKOWYM, opartym na fachowych źródłach i tabelą urzędową wylosowanych Milijonówek. Cena egz. 2000 mk. Skład główny: Zachodnia 38/12.

UWAGA: Do inkasowania należności za ogłoszenia upoważniona jest wyłącznie p. Władysława Rypolska; ostrzega się przed wyplacaniem innym osobom. 2109B

Dr. med. Latinik

lekarz z Karlsbadu

ordynuje obecnie w Ciechocinku

Hotel Millera.

2105K2

Potrzebna podręczna do szycia

Zakątna 41-40 5292-1

Sklep spożywczy dobrze pro-

sperujący z jednym pokojem

z powodu choroby męża zaraz

do odstąpienia Kilińskiego 157

5269-2

Młoda panienka z 4 kl. wyk-

ształceniem pisząca na ma-

szynie poszukuje jakiegokolwiek

posady oferty pod „K. P.” do

Rozwoju 5294-1

Krawcowa poszukuje zajęcia w

domach prywatnych Nowaka

21 Kreszewska 2736-2

Agent zdolny energiczny uczi

fy w poszukiwany Pusta 13-6

front o 7 wieczorem

5274-1

Potrzebne zdolne panny do szy

cia Piotrkowska 85-10

5275-1

Za pożyczanie 200 tys. mk. o-

najmę zaraz duży ładny pok-

oję wśródmięsciu pojedynczej

osobie. Oferty pod „E. D.” w

Rozwoju 5282-3

Potrzebni chłopcy do cukierni

czy piekarni cukiernia Uziel

na 10 5280-2

Potrzebny zdolny szewe do

damskiej szpilekowej roboty

placa od pary 2200 mk. Alek-

sandrów pod Łodzią, Kościelna

20 sklep obuwia Rzepkowski

5278-2

poszukuje miejsca gospodyni

lub pokojówki mam dobre

świadectwa i rekomendacje Sta

ro-Zarzewska 51-19

5278-1

Potrzebne zdolne haćciarki i

uczennice Główna 18 C. Mo-

dzelewska 5285-3

Pyły nauczyciel obecnie urzęd-

nik państwowy może udzie-

lać korepetycji w zakresie 4 kl.

gimnazjalnych oferty sub. B. N.

5287-2

Urzędnik państwowy może przy

jąć prace w godzinach od 17

do 22 w zakresie buchalterji

lub akt cywilnych oferty sub.

„U. P.” 5287-2

Udziałem lekcji języka polskie

go i niemieckiego dla począł

kujących tygodniowo 2000 mk.

zgłoszenia piśmienne do Rozwo

ju pod „N. P.” 5288-1

Młoda krawcowa chce przy-

jąć szycie w domu prywat-

nym zgłaszać się ul. 1-go Ma-

ja 77-16 2 piętro 5289-3

Podostka przyjmuje owałun

ki Nawrot 42 2 piętro tront

5280-3

Lekcji muzyki udziela b. uczen

nica prof. Strobla przygoto-

wuje również dzieci do gimna-

zjum Al. Kościuszki 51 pp. Gó-

reckich 5298-6

Potrzebne na 1 numer hipoteki

eleganckiego domu wśród-

mięsciu 500,000 do 1,000,000 mk.

oferty w Rozwoju pod „A. M. S.

5298-5

Młoda inteligentna przyjezdna

wdowa pragnie obić posa-

dę gospodyni oferty do Rozwo-

ju pod „Przyjezdna” 5304-5

7 morg domek ogrody owoco-

we gospodarcze zabadowa-

nia 2 wiorsty od Rzgowa do

sprzedania Górny Rynek 514

lecznica 10-8 5299-1

Do sprzedania majątki ziemskie

o gospodarstwa rolne domy wil

le fabryki młyny place interesa

handlowe ma. biuro „Fortuna”

Łódź Wólczańska 165

5301-3

KUPUJE

orylanty, złoto, srebro, perły

djamenty, stare zęby, garderobę

placę ceny najwyższe. Konstan-

tynowska № 7. praca oficyna

1-sze piętro Z. MILICH 1571

Zagubione dokumenty

David Icek Dawidowicz zagubił

dowód osobisty wydany w

Łasku 5279-1

Siurek Franciszek zagubił kar-

ty te powołania wydaną w

Piotrkowie 5233-1

Graczyk Kazimierz Senatorska

12 zagubił tymcz. dowód o-

sobisty wyd. w Łodzi 5231-1

Zaginęła matrykula wydana z

Gimnazjum p. St. Rajskiej

na imię Stefani Berzyńskiej.

4027-1

Purzycka Eleonora zagubiła

paszport niemiecki wydany w

Łodzi 5279-3

Janusz Jan zagubił paszport

niemiecki wydany w Wilnie

Nowa 7 5231-3

Jastrzębska Eugenia zagubiła

matrykulę wyd. z seminarjum

nauucz p. Cholewickiej 5280-5

Wronczak Olga Piotrkowska 105

zagubiła dowód osobisty wy-

dany w Łodzi przez 7 kmis. 5291-5

Wirówki

(centryfugi)
do mleka.

Związek Spółdzielni Mleczarskich
— dawniej —
Warsz. Ziem. T-wo Mleczarskie
Łódź, Al. Kościuszki 29,

Konwie

do mleka.

2127b

Wznowił przyjęcia
Dr med. P. Langbard
Zawadzka 10.
choroby skórne i weneryczne
przyjmuje od 9-11 i od 3-8
w niedziele przed poł.

Kupuje meble

dywany, maszyny do szycia
futra, garderobę i sprzęty
domowe. **WAJCMAN**
Dzielna 19 (256P1)

LANDRU czy PASNIK

był największym mordercą czasów dzisiejszych ?

Ani jeden, ani drugi, lecz

MUCHOLEP

ten nienasycony i straszliwy łowca much, który z godziny na godzinę pochłania tysiące ofiar, pozbawiające je życia szybko i bez litości. I właśnie dla tego, w przeciwieństwie do tamtych, jest on prawdziwym

Dobroczyńcą ludzkości

albowiem chroni nas od straszliwej plagi much, będących — rozsądnikiem przecznej części chorób zakaźnych.

MUCHOLEP

jest najskuteczniejszym ze wszystkich znanych i używanych dotąd środków ochronnych przeciw muchom, a jedna próba przekona każdego o nadzwyczajnej użyteczności tego preparatu. Do nabycia we wszystkich handlach, hurtownie zamawiać można z fr. „MUCHOLEP” Kraków, Jagiellońska 5.

Sala Filharmonji

piątek dn. 19 maja 1922 r. o godz. 8.30

Leopold Staff

wygłosi odczyt p. t.

U Źródeł Piękna

Bilety do nabycia codziennie między 10-1 i 3-7
w kasie Filharmonji. 2115K1

Łub in

sławny ze składni w Łodzi, poleca

Spółka Akc. Handlu Ziemiopłodami,
Łódź, Sienkiewicza 40. tel. 782. 2131K1

„Kołacin”

w majątku do odstąpienia częściowo umeblowane letnisko
5 pokoi, służbowy, kuchnia. Położenie ładne, zdrowe, le-
siste, rzeka. 6 wiorst od st. Rogów, wszelkie produkty, le-
karz na miejscu. Zgłaszać się listownie majątek „Kołacin”
poczta Rogów. 2100K1

B. RUSSKA

długoletnia nauczycielka

przyjmuje przepisywania na maszynie i udziela lek-
cji pisania na maszynach różnych i najnowszych systemów z do-
kładnym objaśnieniem konstrukcji i hektografji, udziela również
lekcji korespondencji i arytmetyki handlowej.
Łódź, ul. Kilińskiego (Widzewska) № 83, m. 8 (obok poczty).
1946K

SAD

owocowy do wydzierżawie-
nia dobra Gostków ziemia
Łęczycka. 2179d

NA WYPŁATĘ

franki, obrusy, kapy, etamina
kolor, Markowicz i S-ka Piotr-
kowska 27 w podwórzu 2121d

KUPIE

wirówkę (centryfugę) do bie-
lizny. Oferty pod „Pralnia B”
proszę składać do administra-
cji pisma 2140d

ROBOTNICZY!

Taniej niż na Piotrkowskiej, w
tej samej cenie jak na starów-
ce, poleca gotowe ubrania no-
we i używane polski sklep ubrań.
K. KEMPNY, ul. Nawrot 41.
Róg Kilińskiego.

Czekolada

„Goplana”

— jest —

najlepszą.

2087B

Gimnazjum Humanistyczne Stanisławy Rajskiej

w Łodzi, Sienkiewicza 37.

Egzaminy dla nowowstępujących dn. 15, 16, 17
maja o godz. 5-iej po poł. (2086K)

Zarząd Stowarzyszenia

Właścicieli Nieruchomości

w Ozorkowie

Wobec tendencyjnie rozstewanych wieści — świadomie
fałszywych — podaje do publicznej wiadomości, a w szcze-
gółności do wiadomości Ozorkowiczian, nie należących do
Stowarzyszenia, że

1) nigdy nie protestował przeciw budowie domu ludow.
2) protestował, protestuje i protestować będzie — prze-
ciwko stawianiu jakichkolwiek budowli na **środku Ryn-
ku**, gdyż to nie jest wskazaniem ze względów ekono-
micznych, estetycznych i higienicznych. Rynek ma być pu-
sty, a budynki mają stać przy ulicy!

3) niejednokrotnie w memoriałach owych — kierowa-
nych do władz samorządowych i państwowych wskazywał
na potrzebę i prosił o przystąpienie do wykonania inwe-
stycji publicznych w następującym porządku:

- a) zadrzewienie ulic i placów;
- b) wybudowanie domu ludowego;
- c) wybudowanie gmachu dla Szkoły Średniej;
- d) wybudowanie kąpieli dla mniej zamożnej miejscow-
wej ludności;
- e) a nakońcu dopiero domu mieszkalnego dla funkcyj-
narjuszów Magistratu.

Zarząd naszego Stowarzyszenia jest zdania, że władze
samorządowe u nas powinny pomyśleć najprzód o zaspoko-
jeniu potrzeb ludności, a przede wszystkim ludności
pracującej i mniej zamożnej, a dopiero gdy te potrzeby
zostaną zaspokojone, można pomyśleć o budowie komfor-
towych lokali dla urzędników Magistratu.

Miasto Ozorków ma naturalne bogactwa w postaci sa-
mo wytryskującej ciepłej wody —szczawy, słabo alkalicz-
nej + 17°/, C. Stowarzyszenie nasze robi starania o uzna-
nie Ozorkowa za „Uzdrowisko” — podług naszego pro-
jektu środek Rynku przeznaczony jest na samobijającą cie-
płą fontannę, otoczoną kwietnikami.

Gdyby więc nawet z innych względów Rynek nie miał
się pozostać pustym, to jedna możliwość — urządzenia
samobijającej, do wysokości 32 stóp ciepłej fontanny, po-
winna powstrzymać od stawiania jakichkolwiek budowli.

Istniejące w innych miastach wodotryski są sztuczne, a
my będziemy mieli naturalny! 2116B

Robotnik. na obrabiarki stolarskie dyktenmaszyna

poszukuje natychmiast **KAROL WUTKE** fabryka mebli
2128K1 Cegielniana 70.

KUPIEC

rutynowany, Wielkopolec posiadający odpowiedni lokal w centr.
Poznania poszukuje zastępców w branży włóknistej wł. Szymanko
Łódź-Piotrkowska 50 2129d

BOGUSŁAW HERSE

W ŁODZI

GRAND-HOTEL

Od 12-go MAJA do 18-go MAJA

LETNIE

SUKNIE
KOSTJUMY
PŁASZCZE
OKRYCIA

FUTRA

KAPELUSZE

NOWE MODELE

Operetka
Warszawski teatr

„NOWOŚCI”

z całkowitym
zespołem

Z Lucyną MESSAL
i Elną GISTEDT

Wraz z chórem, orkiestrą, baletem, własnymi dekoracjami, kostjumami, rekwizytami zjeżdża do Łodzi do teatru

„SCALA” i da 6 gościnnych występów

2 razy Ostatni Walc

Operetka w 3 aktach J. Bramera i A. Grunfelda
przekład L. Sławińskiego. Muzyka Osk. Straussa

2 razy Księżna Czardaszka—2 razy Gwiazda Filmu

(Miss oper. w 3 akt. Waltera Kelle
Paek) przek. Win. Rapackiego (syna

udział biorą (podług alfab.):

Bogdanowicz Witold, Gistedt Elna, Krzewiński Julian, Kierski Stenjolinski L., Klimek Fryderyk, Kotkowska Jadwiga, Lawinski Lu-
dwik Łuszczak Janina, Łopczyńska. Messal Lucyna, Miernejewski Bolesław, Manowska Wanda. Morozowicz Leopold Sokołowska
Janina, Sendecki Józef, Szałajski Władysław, Szebeke Stanisław, Szych Bolesław Tomaszewska Zofja i wiele innych,

Całkowity chór i balet

Baletmistrz: J. Kamiński

Bilety do nabycia od 12-8 w cukierni W-go Komara

(2155K)

Kapelmistrz: Zdzisław Górzynski

—Szczegóły w afiszach.

Grand-Kino

Pocz. o godz 3 pp.

„Jestem jak ocean. Miewam swój
odpływ i przyływ; niekiedy widać
moje dno, niekiedy moje fale...

„Twoją pianę—rzek Marat

„Mwoją burzę—dokończył Danton.

214SK]

[Wiktor Hugo)

DANTON

Potężny dramat w 7 aktach

W roli tytułowej
niezrównany

EMIL JANNINGS

Kino Popularne

Konstantynowska 16.

Sensacja!

Film nad filmy!

Baghira

Egzotyczny dramat w 6 aktach z życia
indyjskiego.

Walka stoni. — Trujące spożycie takira
Maharadża z Rainapura oraz niewidziana do-
tąd wystawa i bajeczny przepych indyjski.

Zarząd „ELIBOR” Spółka Akcyjna Handlowo-Przemysłowa „Ł. J. BORKOWSKI”

podaje do wiadomości pp. Akcjonariuszów, że XXI Zwyczajne Walne Zgromadzenie odbędzie się w poniedziałek, dnia 29 maja 1922 roku, o godz. 5 po poł., w dużej sali Centralnego Towarzystwa Rolniczego w Warszawie, przy ulicy Kopernika 30.

Porządek dzienny obrad Walnego Zgromadzenia:

1. Sprawozdanie Zarządu i bilans za rok 1921.
2. Sprawozdanie i wnioski Komisji Rewizyjnej.
3. Podział zysków i wypłata dywidendy.
4. Wybory członków Zarządu na miejsce ustępujących z losowania.
5. Wybory członków Komisji Rewizyjnej.
6. Kupno i sprzedaż nieruchomości.
7. Powiększenie kapitału zakładowego Spółki, za pomocą przełania części funduszu z kapitału zapasowego, na kapitał zakładowy oraz upoważnienie Zarządu do ewentualnego powiększenia kapitału przez przewalutowanie majątku Spółki w części lub w całości.
8. Zmiana statutu.
9. Wnioski Zarządu oraz wnioski Akcjonariuszów, o ile takowe będą przedstawione na 2 tygodnie przed Zgromadzeniem.

W razie nieprzybycia przepisanej ustawą liczby Akcjonariuszów, Zebranie odbędzie się w drugim terminie, w dniu 19 czerwca 1922 r., w poniedziałek, o godz. 6-ej po poł. w dużej sali Centralnego Towarzystwa Rolniczego, w Warszawie, przy ul. Kopernika 30, z zachowaniem tego samego porządku dziennego i zgodnie z paragrafem 65 Ustawy Spółki, Walne Zgromadzenie będzie prawomocne, a uchwały jego obowiązujące, bez względu na liczbę przybyłych na Zgromadzenie Akcjonariuszów.

Dla otrzymania biletów wejścia na posiedzenie Walnego Zgromadz. pp. Akcjonariusze winni, na zasadzie par. 57 Ustawy Spółki, przedstawić swe akcje, lub dowody banków na ich posiadanie do Zarządu Spółki (ul. Mazowiecka 11), najpóźniej na dni 7 przed datą Walnego Zgromadzenia.

Wydawanie biletów wejścia, począwszy od dnia 10 maja 1922 roku, od godz. 10-tej rano, do 2-giej po poł. z wyjątkiem niedziel i świąt, uskutecznia się w biurze Zarządu Spółki. 2126B

Zarząd „ELIBOR”

Spółka Akcyjna Handlowo-Przemysłowa „Ł. J. BORKOWSKI”
w Warszawie, przy ul. Mazowieckiej № 11,

zawiadamia pp. Akcjonariuszów, że na mocy uchwały Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 9-go marca 1921 roku i postanowienia pp. Ministrów: Przemysłu i Handlu, oraz Skarbu z dnia 20-go kwietnia 1922 roku, ogłoszonego w № 102 Monitora Polskiego z dnia 5 maja 1922 roku, powiększa się kapitał zakładowy Spółki o:

54,000,000 marek polskich

- drogą emisji 250,000 sztuk nowych akcji na okaziciela, nominalnej wartości po marek polskich 216—każda, oraz że:
1. Pierwszeństwo do nabycia akcji nowej emisji służy właścicielom akcji poprzednich emisji w stosunku jednej akcji nowej emisji, na każdej dwie akcje emisji poprzednich, tak akcji na okaziciela, jak również i akcji imiennych uprzywilejowanych.
  2. Cena emisyjna nowych akcji wynosi marek polskich 600 za akcję, z czego 216 marek polskich na kapitał zakładowy, 350 marek polskich na kapitał zapasowy i 34 marek polsk. na koszty emisji.
  3. W myśl tego, Zarząd Spółki wzywa pp. Akcjonarij pragnących wziąć udział w nowej emisji, ażeby w terminie od dnia 6-go maja r. b. do dnia 6-go czerwca r. b. włącznie, wpłacili do kasy Spółki w domu przy ul. Mazowieckiej № 11 III-cie piętro w Warszawie, w godzinach od 10—ej rano do 2—ej po południu całkowitą należność za akcję w stosunku po 600. (sześćset) marek polskich za każdą akcję, przedstawiając jednocześnie akcje poprzednich 6—ciu emisji jako dowody stwierdzające ich prawo do nabycia nowych akcji.
  4. Po upływie wyżej oznaczonego terminu pp. Akcjonariusze tracą prawo pierwszeństwa do nabycia akcji nowej emisji.
  5. Akcje nowej emisji uczestniczyć będą w dywidendzie na cały rok 1922.
  6. Tym pp. Akcjonariuszom, którzy już złożyli swoje akcje na okaziciela poprzednich emisji do zamiany aa akcje imienne uprzywilejowane przypadające im z repartycji ilości akcji imiennych uprzywilejowanych, tak na zasadzie starych akcji, jak również przypadające z obecnej emisji, będą na razie zatrzymane w Zarządzie na czas potrzebny do wypisania nazwisk, oraz wciągnięcia do ksiąg. 2126K

Dziś otwarcie w byłym gmachu „URANIA” Cegielniana 34, róg Piotrkowskiej.
Na krótki czas jedyne w Polsce!

MUZEUM anatomiczno - patologiczne **PANOPTICUM**

Dozwolone dla młodzieży!

Unikaty -- fenomeny natury (potworności.)

Zaraźliwe choroby weneryczne

Embryologia, rozwój człowieka

Ustrój kostny i nerwowy.

Modele woskowe, balsamowane i t. d.

Bolszewja w miniaturach

(sceny z Rosji sowieckiej) z natury wykonane przez znakomitych rzeźbiarzy

Paryskie automaty i t. d.

Wstęp do muzeum Mk. 400. — Wstęp do panopticum 250 mk. dla dorosłych, 150 mk. dla dzieci.

Otwarte codziennie od godz. 10 rano do godz. 11 wieczorem. 2152b

Wtorek 16 maja **Otwarcie Letniego Teatru** Scala w Ogrodzie

20 pierwszorzędných, niewidzianých atrakcji „Variete”. Wielki Balet! Numery artystyczne! Numery atrakcyjne! — Bufet na miejscu.

UWAGA: Deszcze lub niepogoda nie przeszkadzają, gdyż przedstawienia odbywają się w ogrodzie, pod dachem. Kasa otwarta od godz. 5 po południu. — Orkiestra Ł. O. S. z 16 osób. — Zmiana programu i artystów raz na tydzień.

Bijemy konkurencję

przez nasze tanie ceny we wszystkich artykułach.

Suknie z szewiotu 5500 7500

„ z czystej wełny 16000 18000

„ z etaminy 8500 10500

Spódniczki z szewiotu 3500

bluzki w wielkim wyborze

garnitury męskie, ulstry i

spodnie bardzo tanio.

Szmechel i Rozner

Piotrkowska 100 filja 160

(2143D)

PIEGI

Pryszcze, wagner i t. p.
usuwa radykalnie krem

„ **EROS** „

żądać w aptekach, drogerjach
i perfumerjach. 1448

Sprzedam

hotel z domem. Zgłoszenia:
Zgierz, ul. Szczęśliwa 2, Topolski. 2123b

Dr. STAWOWCZYK

Sienkiewicza 29.
Choroby weneryczne i skórne
Przyjm. od 9—10^{1/2}, 15—7. (206)

Kierat

parokony i Młockarnia mają 18-to calowa, używane, do sprzedania. Łódź, Pabjanicka 59. 2134d

Poszukiwany

kasjer lub kasjerka, wiadomość teatr Scala od 11-12 2151d

Kilka dni temu
zagał pie rasy Doberman brązowy odprowadzić teatr Scala za wynagrodzeniem. ostrzega się przed kupnem 2151d

Dr. S. KANTOR

specjalista chorób wenerycznych i skórnych.
Ul. Ewangelicka 2. Godz. przyjąć od 9—2 i 6—8.
Panie od 5—6. 1148

MIESZKANIE

sprzedam pokój z kuchnią, z przedpokojem i z meblami w centrum miasta. Oferty sub. Na tchmiast, do Rozwoju 2147d

Potrzebna

służąca do wszystkiego z dobrymi świadectwami. Wiadomość: Piotrkowska 199, III wej., I piętro. 2144b

Radzę ci!

Kupować towary tylko (pod firmą)

NAJTAŃSZE ŹRÓDŁO

Dzielnia 36, w podw. **Nadeszły towary na**

Ubiory męskie	Kretony
damskie na	Muśliny
bieliznę, na	Satyny
pościel, na	Etaminy
wsyppy, caji,	i Surówki
chustki.	i Szewioty

(UWAGA. taniej niż w sklepach bo w przyw. mieszkaniu mały zysk duży obrót.

Hurt i detal.

2153K

Zagał

pies wyżł czarny, na piersiach i nogach biały. Pół ogona białego a pół czarnego, wabi się „Eros“ Proszę odprowadzić za wynagrodzeniem na Sienkiewicza 31 -19 200d

Chodzi o to,

że święta za pasem, a są do nabycia taniej niż w sklepach, bo w prywatnym, mieszkaniu, własnego wyrobu, trwałe **f i r a n k i** białe, w paski i wzorzyste w kolorach.

Rudolf Szajbe

Łódź, Wysoka 46, I p., przy Wodnym Rynku. 2018B

Najsolidniej po cenach przystępnych wykonuje wszelkie reperacje najprecyzyjniejszych zegarków, antyków oraz zegarów pokojowych, stróżowskich, automobilowych, wieżowych i t. d. we własnej pracowni

Jan Chmiel, Nawrot 4

Uwaga!

Uwaga!

Na życzenie reperacje wykonuje na czas pożądanym: także posiadam na składzie zegary kontrolne. (818K)

Stolarnia

poszukuje wspólnika bez kapitału natomiast z własnym budynkiem i placem. Wiadomość Lubelska 8, mieszk. 19 I p. od godz. 2-5 po południu. 2105d

Lecznica Lekarzy Specjalistów

Piotrkowska 17, (drugie podwórce) przyjmuje chorych we wszystkich specjalnościach — od 9 ej do 5 ej po poł. — 130F

Kawały cegły

do sprzedania. Noworokickie parowe cegielnie **OTTOŃ KRAUSE** w Łodzi przy Szosie Pabjanickiej Nr. 45. (2034)

Baczność P.P. Palacze!

W składzie Wyrobów Tytoniowych u **W. Chojnackiego**, Rokicińska № 31 jest wielki wybór tytoni, papierosów, cygar i t. p. po cenach konkurencyjnych. (873)

BUFET w letnim teatrze Scala do wydzierżawienia wiadomość od 11 do 12 w kancelarji teatru. Cegielniana 18 (2155d)

Krawiec cywilno-wojskowy

J. GRINEK

Konstantynowska 68

przyjmuje wszelkie roboty krawieckie znacznie taniej niż wszędzie 1943p

Zadajcie wszędzie!

Fosfalinę

Dr. Monikowskiego

Idealną mączkę odżywcza dla dzieci i osób starszych. Przedstawiciel Inż Stanisław **GALEWSKI** Łódź. Piotrkowska 189. 1888

Dr. med P. BRAUN

Południowa 23. Spec. chorób wenerycznych i skórnych i moczopłciowych. Przyjm. 10—1 i 5—8. Panie 4—5. 617-B-12

Dr. Artur Banasz urolog.

(Choroby nerek, pęcherza dróg moczowych, chron. rzeza czka) przyjmuje od g. 5 do 7 **Moniuszki № 11.** 55

Dr. F. Skusiewicz

ul. **ANDRZEJA 11.** Choroby skórne i weneryczne godziny przyjęć od 9—11 i od 5 do 7 i pół pp. Panie od 5—6 198—B—0

Dr. Zygmunt Ługowski

ul. **Konstantynowska 31** Choroby kobiece i akuszerja przyjmuje od 4 do 7 po poł. 1342d W. U. Z. zdn. 1—III-22

DWIE BRYCZKI

eleganckie lekkie dwie resorki para chomont 'dorożkarskich' niklow. 4 maszyny pończosznicze i 4 konny motor benzynowy 2 łózka żelazne z siatką Wiadomość Aleksandrowska 18 piwnia 2114d

Do sprzedania

2 żelazne łózka / siatkowe dwie bryczki eleganckie, lekkie dwie resorki, para chomont, do rożkarskich, niklow. 4 maszyny pończosznicze i 4 konny motor benzynowy Wiadomość: ul. **Aleksandrowska 18.** 1996b

Zawodowa Szkoła kroju szycia i robót ręcznych

Odnaczona złotym medalem

Mistrzynie cechu A. KOPYDŁOWSKIEJ

Łódź, Piotrkowska 154.

Kurs kroju, pasowania i modelowania. Kurs szycia i mierzania. Kurs wszelkich robót ręcznych, słoju, robót freblowskich i troligatorstwa. Dla pracujących kursy wieczorowe.

Po skończonym kursie, uczennice otrzymują świadectwa. Zapisy w kancelarji szkoły od 10 do 1ej. Sprzedaż fasonów papierowych (2147P)

Postument (młyn)

z kamieni francuskich wiek. 6 | 4 do przemiału żyta na raz, w doskonałym stanie do sprzedania. Wiadomość w Tow. Akc. L. Geyera, Łódź, Piotrkowska 282 (2139D)

Zdolni ślusarze na budowlane i gięte roboty

Okuwacze, auszlagery

— i ohtopcy do nauki mogą się zgłosić u —

R. Buhle, ślusarnia, DŁUGA 162

2135b

Amerykańska kasa

„**NATIONAL**“ z elektrycznym motorkiem, na 4 kasty. okazynie do sprzedania. Wiad. u p. Białczaka, codz. od 9 — 10 rano. w Rozwoju. 2158b

Cement, Smar do wozów

Wapno

Gips

Tekturę smołowcową

Masę sklejną

Smole,

Cegłę i mączkę szamotową

polecają

Rosicki, Kawocki i S-ka

Sp. z ogr. odp.

PRZEJAZD 21, telef. 770.

814B

UWAGA! Dnia 2 maja został otwarty

pensjonat Z. Wójcickiej

w **Poddębnie pod Tuszymem**

u Kołodziejkiego, położony w lesie, w punkcie najzdrowszym i jako taki wskazany przez lekarzy.

Kuchnia wykwinna) Ceny przystępne; w maju i czerwcu niższe.

Informacji udziela właścicielka ul. Orla 28, m. 22, I Z. Wójcicka. 890B

Casino

Dzisiaj i dni następnych!

Najnowszy obraz znakomitej wytwórni „Golwyn a Cie“
podług głośnej powieści PIERRA LORUJS'A p. t.**„Kobieta i Pajac“**

Dramat w 6-u aktach.

W roli głównej niezrównana wykonawczyni

Geraldina Farrar.

Początek przedstawień o godz. 8-ej ostatniego o 9.45.

AWANTURNICA Z MONTE - CARLO Dramat w 3 epokach osnuty na tle prawdziwej przygód
awanturnicznej hrabiny STANLEY

W roli głównej znakomita odtwórczyni

Ellen Richter

I-a epoka

p. t.

I-sza epoka

„Faworytka Szacha“

Dramat w 6-u wielkich aktach

Wspaniałe zdjęcia z natury: Monte Carlo, Nicea, Nefti, Genua,
Rapallo, Barcelona i t. d. Początek przedstawień o 5-ej.Odeon
Cion sezonu!**Drobne ogłoszenia:****Kupno i sprzedaż:**AAA Kupuje meble dywany
garderobę futra maszyny
do szycia placę najlepiej Wajn-
rajch Benedykta 19

4025-7

AAA Na wypłatę etaminy w
kwiaty i gładkie satynki
towary damskie i męskie firan-
ki płócienka Kilińskiego 40-10

5500-10

A Meble różne sprzedaje także
i sklep z urządzeniem skle-
powem wiadomość Sienkiewi-
cza 59 oficyjna drugie wejście
drugie piętro m. 26

5264-1

Dominium Willanów poczta
Szadek posiada na sprzedaż
lokomobile obejrzyć można na
miejscu

4086-5

Sprzedam łóżka z materacami
otomanę leżankę 1 różne in-
ne rzeczy Piotrkowska 134-9
oficyjna 2 piętro

5303-5

Mebel 2 łóżka z materacami
szafy stoły krzesła i inne
są do sprzedania Żelazna 9a
A. Bauer naprzeciw monopola

5222-1

Wyprzedaż obuwia męskiego
i damskiego gwarantowanego
z powodu likwidacji Kilińskiego
107 róg Nawrot

5212-2

Dom murowany 11 mieszkań
jest do sprzedania Nowe-
Chojny Dolna 12

5242-1

2 maszyny sprzedam w dob-
rym stanie szewka do łatek
i meska krawiecka Łomżyńska
18 B, Kozczak

5245-1

Sprzedam dwie otomanki i so-
fę ceratową 6-go Sierpnia 46
pralnia

5237-1

Sklep spożywczy do sprzeda-
nia Łutomierska 111

5240-1

Sprzedam szafę lustro toaletę
łóżka z materacami maszynę
i różne meble Krucza 4-18

5241-1

Niebywała okazja sprzedam
skład narzędzi rolniczych
materiałów budowlano-opale-
wych miasto rolniczo-fabrycz-
ne obrót roczny od 100 milion.
Taszycki Piotrkowska 90

5234-1

Kupię wózek dwukołowy na re-
sorach zgłaszać się Przędzal-
niana 91 Barczyński

5225-1

Power wolne koło patefon i
dywan do sprzedania ul. O-
gynca 7-4 Dąbrówka (dawniej
Mickiewicza

5297-1

MOTTO: „Byłaś zbyt piękną, byś umiała kochać.“

L31Z

„KOBIEȚA BEZ SERCA“

wzruszający dramat w 6-u aktach.

W rolach głównych Rymiskij i Korsanowa**Piegi, Pyszcze**i opaleniznę
usuwa radykaln.**KREM ORO
METAMORPHOSE**

1954K

Dwa pieski do sprzedania Głó
wna 12 u dozercy

5266-1

Sklep spożywczy wraz 1 poko-
jem sprzedam Pusta 9

5267-1

Power sprzedam z wolnem ko-
łem Wólczajska 93-12 No-
wicki

5258-2

Sprzedam sklep Kilińskiego 97

5302-3

Kocioł miedziany na 9 wiader
sprzedam Konstanyńska
56 w pralni

5265-2

Do sprzedania powozy bryczki
najnowszych fasonów na że-
laznych i gumowych kołach o-
raz przyjmuje się do odświeża-
ni stare sztuki Radwańska 10

5260-2

Do sprzedania rolwagi parokon-
ne i pojedyncze na reso ach
Radwańska 10

5281-2

Zakład tryzjerski sprzedam na
tychmiast Konstanyńska
80

5270-3

Do sprzedania 18-cie morgów
ziemi trzy kilometry od Ło-
dzi wiadomość 6-go Sierpnia 18
m. 6

5246-2

Okazyjnie zegarek złoty dam-
ski kryty sprzedam Piotr-
kowska 223-3

5248-1

Sprzedam rower tania Piotr-
kowska 178 Krzemieński

5251-9

Sprzedam sklep spożywczy z
pokojem i kuchnią ul. Nowa
34-7

5252-1

Różne posesje w Łodzi Zgie-
rzu gospodarstwa rolne skle-
py piekarnie ma do sprzedania
sumiennie pośredniczy Kurkow-
ski ul. Pasta 13-6 front

5255-1

Maszyny do pisania amerykan
skie podróżne sprzedaje
dom handlowy B. Grabski Głó-
wna 13-2

5257-2

SKLEP spożywczy z lokalem
do sprzedania Piotr-
kowska 243

5284-2

Sklep rzeźniczy w dobrym pu-
nkcie lokal odpowiedni do
sprzedania Pusta 13-6 front.

5274-1

ZURNALI mód francuskich
sprzedam wypoży-
czanie daży wybór na sezon
letni również są formy bibulko
we „Ogniwo“ Sienkiewicza 67

5277-1

Dwa domy 2 piętrowe zaraz o-
kazyjnie do sprzedania wi-
adomość Rzgowska 63 u własci-
la

5294-2

Okazyjnie do sprzedania rury
studienne miedziane szlan-
gi żelazne 65 łokci długie wi-
adomość Przejazd 77-7

5272-3

Uwaga magazyn chrześcijański
Wyprzedaż obuwia przed o-
statniej mody tania z najlepsze-
go towaru obuwie gwarantowa-
ne Zachodnia 30 Władysław Iz-
dorkiewicz

5293-3

Filharmonja gramofon patefon z
płytkami rower z wolnem ko-
łem wszystko w dobrym stanie
sprzedam „Merkur“ Łódź Piotr
kowska 32 kl. 826

5283-2

Tania sprzedam rower wózek
ręczny i lampę wiszącą, Ki-
lińskiego 122 u stróża

5286-1

Różne:A Nauczycielki z francuskim
muzyką freblanki bony pię-
legniarki na lato na stale go-
spodynie poleca Biuro Ludwia-
skiej Piotrkowska 109

5024-1

A kuszerka A. Trenkler przy-
muje 6 Sierpnia 18-20

5169-16

Okazyjnie Wyjeżdżając do Ciego-
cinka na miesiąc ezerwec
przyjmę na mieszkanie tamże
na wspólny koszt najchętniej
młodą panią, zapewniając
jej ze swej strony należytą opie-
kę Oferty inteligentnych dobrze
się prowadzących i z dobrej ro-
dziny kandydatek proszę skła-
dać do Rozwoju pod „Ciego-
cinek“ celem osobistego poro-
zumienia

2118-1

Potrzebni chłopcy od lat 18 do
zakładu rymarskiego Ditrych
Nawrot 52

5230-1

Przyjmuje w komis towaru
wszelkiego rodzaju za towar
nie sprzedany nie pobiera się
procenta Ratkowski sklep ko-
misowy Główna 33

5217-7

1850 mk. kowerkot modne
towary na suknie 690
mk. metr na kostjmy 1050 mk.
poleca Srebrnik 2 piętro Piotr
kowska 34

5250-1

Wincentego Krygiera i Leona
Nowackiego poszukują A-
dam i Władysław Małecy Wól-
czańska 177 dla zaplaccia o-
statniej raty z placów w Ru-
dzie Pabjanickiej

5268-2

Z powodu wyjazdu odstąpię
zakład fotograficzny i miesz-
kanie tania dowiedzieć się Piotr
kowska 82 Jakubowski

5249-5

Biuralistka maszynistka prosi
o zaofiarowanie posady po-
siada kilkakletnią praktykę Kon-
stantynowska 25-20 lub ofe-
ty w Rozwoju sub. „Zaofiarowa-
nie“

5256-1

Potrzebna dziewczyna do sprzą-
tania Piotrkowska 73-4 zgła-
szać się o godz. 6 popoł. Ant-
czakowski

5262-1

Do wydzierżawienia 7 morgów
rodu owocowego we wsi Nie-
wien powiatu Tureckiego wi-
adomość na miejscu Niewiesz-
poczta Uniejów powiat Turecki
Obolewski

5295-5

**CENA OGŁOSZEN PRZED TEKSTEM I W TEKSCIE — 180 mk. ZWYCZAJNE — 40 mk. NEKROLOGI — 90 mk., KOMUNI-
KATY — 100 mk. DROBNE OGŁOSZENIA BEZTERMINOWE — 10 mk. ZA WYRAZ, DUŻE LITERY 120 mk.
DLA POSZUKUJĄCYCH PRACY — 5 mk. OGŁOSZENIA ZAMIEJSCOWE 50 PROC. DROŻEJ ZAGRANICZNE 100 PROC.
DROŻEJ. Stronica przed tekstem dla ogłoszeń podzielona na 3 łamy, za tekstem 5 łamów.
ARTYKUŁY bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne. Można zamawiać „Rozwój“ w Zgierzu u p. Lacha, w Pab-
janicach u p. Zatorskiego ul. Zamkowa.
Każda nowa podwzka obowiązuje już przwie ogłoszenia od dnia zmian cen bez uprzedniego zawiadomienia.**